

2. LUKU

SOVITUKSEN ALKUUNPANIJA

Jehova, Kaikkivaltias — Syntisen vapahtaja Kristuksen kautta — ”Karitsa on arvollinen” — Hän, joka on ”Itsestään elävä” — Hän, jonka nimi on: ”Minä olen” — Väärä perimätieto — Se perustuu petokseen — Isän ja Pojan yhteys katsottuna Raamatun valosta — Sanan ”Jehova” ja arvonimen ”Herra” käyttö Raamatussa — Sana ”Jumala” Vanhassa testamentissa — Uudessa Testamentissa — Raamatun sopusointuinen todistus — ”Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän” — Hän ei hautonut mielestään anastaa Jumalan kaltaisuutta (Diaglot) — ”Yksi ainoa Jumala, Isä, ja yksi ainoa Herra, Jeesus Kristus”

JEHOVA Jumala väittää olevansa alkuunpanija sille suurelle sovitussuunnitelmalle, joka nyt on kehittymässä sen mukaan kuin edellä olemme nähneet. Tämän suunnitelman toimeenpaneminen alkoi Golgatalla, eikä se pääty ennen kuin tuhatvuotiskauden lopussa, jolloin Herra Jeesus Kristus, sovituksen Välttämättä, luopuu ennalleenasetetun ja Isälle täydelleen kuuliaisen maan hallituksesta. Lukuisat raamatunkohdat vakuuttavat tämän. Esimerkkinä tahdomme esittää: ”Minä, Herra [Jehova], olen sinun Jumalasi; minä Israelin Pyhä, olen sinun Lunastajasi.” ”Minä, minä olen Herra [Jehova], eikä ole paitsi minua yhtään pelastajaa.” ”Minä, Herra olen sinun Vapahtajasi ja sinun Lunastajasi, Jaakobin Väkevä.” Ja taas: ”Minä olen Herra [Jehova] sinun Jumalasi, hamasta Egyptin maasta saakka, etkä sinä tiedä toisesta Jumalasta paitsi minua, eikä ole Vapahtajaa paitsi minua. Ja jälleen: ”Hänelle, joka yksin on Jumala ja Pelastajamme, Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, olkoon kirkkaus, majesteetti, voima ja valta ennen kaikkia aikoja ja nyt ja aina, iankaikkisesti! Amen.” Ja vielä edelleen: ”Me olemme panneet toivomme elävään Jumalaan, joka on kaikkien ihmisten vapahtaja, varsinkin uskovaisten.” — Jes. 43:3,11; 60:16; Hoos. 13:4; Juuda 25; 1 Tim. 4:10; Tiit. 1:3; 2:10

Jos täysin käsitettäisi ja pidettäisi kiinni tästä ajatuksesta — että Kaikkivaltias Jehova on vapahtaja, joka itse on tehnyt tuon suuren pelastussuunnitelman ja toimeenpanee sen omien halukkaiden asiamiestensä ja edustajiensa kautta — moni pääsisi vapaaksi niistä vääristä käsityksistä, mitä tulee taivaallisen Isän suhteesta taivaalliseen Poikaansa ihmiskunnan pelastustyössä. Silloin ei enää löytyisi tilaa sille melkein herjaavalle käsitykselle, joka on suurella osalla kristityiksi tunnustautuvia, nimittäin että taivaallinen Isä aikoi vihassaan lyödä ja vaivata syntistä ihmistä, mutta että taivaallinen Poika, Herramme Jeesus, täynnä rakkautta ja armahtavaisuutta (joita ominaisuuksia Isällä ei ollut tämän käsityksen mukaan) astui väliin ja lauhdutti Isän raivon ottamalla vastaan vihan lyönnit ihmisten puolesta, sekä että Isä nyt on lauhtunut ainoastaan sen vuoksi, ettei hän vanhurskaana voi enää toista kertaa vaatia syntiseltä sitä, mikä jo on tullut maksetuksi Kristuksen kalliilla verellä. Mitä pikemmin tämän hirveän harhakäsityksen suosijat voivat irtaantua tästä sovitusta koskevasta käsityksestä, sitä pikemmin ja helpommin kehittyvät he hengellisissä asioissa — tiedossa, armossa ja totisen Jumalan rakkaudessa.

Saadessamme oikean käsityksen tästä asiasta näemme, että taivaallinen Isä on täydellinen kaikissa luonteen jaloissa ominaisuuksissa. Hän on täydellinen vanhurskaudessaan, niin että sen oikean tuomion, joka langetettiin hänen vanhurskaan lakinsa mukaan, täytyy pysyä, eikä sitä voi peruuttaa, ei edes hän itse. Hän on täydellinen viisaudessa, niin

että hänen suunnitelmansa, ei ainoastaan ihmisen luomiseen nähden, vaan myös hänen pelastukseensa ja sovittamiseensa nähden, on niin täydellisesti suunniteltu, ettei mitään erehdystä voi tapahtua, eikä myöskään ole mahdollista, että mitään muutosta tarvitsee tehdä tästä suunnitelmasta, niin kuin on kirjoitettu, ”Minä olen Herra, joka en muutu” ja ”Jumalalle ovat hänen työnsä tunnetut, maailman perustamisesta asti” (engl. Raamattu). Myös hänen rakkautensa on niin täydellinen, ettei suurempaa rakkautta voi olla, ja kuitenkin tämä rakkaus on täydellisessä tasapainossa ja sopusoinnussa hänen toisten ominaisuuksiensa kanssa, niin että hän ainoastaan sillä tavalla kuin hänen viisautensa oli osoittanut, voi armahtaa syntistä. Hän on myös täydellinen voimassa, niin että kaikki hänen hyvät tarkoituksensa ja hyvät aikomuksensa ja vanhurskaat suunnitelmansa ja rakkautta uhkuvat päätöksensä toteutetaan täsmälleen ja ne aikaansaavat alun perin tarkoitettun tuloksen; niin kuin on kirjoitettu, ”Minun sanani, joka suustani lähtee; ei se palaja tyhjänä tyköni, vaan tekee, mitä minulle otollinen on, ja se menestyy, jota varten minä sen lähetin.” — Jes. 55:11; Mal. 3:6, Apt. 15:81

Kun me tällä lailla Raamatun kannalta näemme, että suuri Jehova itse on alkuunpanija sille lunastukselle, minkä Herramme Jeesus on saattanut meille, se johtaa meidät paljon palavammin ja täydellisemmin rakastamaan ja kunnioittamaan kaikkivaltiasta Jumalaa, samalla kuin se ei pienimmässäkään määrin vähennä sitä kunniaa, rakkautta ja arvonantoa, jossa me, aivan oikein, pidämme Herraamme ja Vapahtajaamme, Jeesusta Kristusta. Sillä me näemme tässä taivaallisessa Pojassa taivaallisen Isän kuvan, ja me tunnustamme hänet ”liiton enkeliksi [lähettilääksi]”, jonka kautta Jehova saattaa ihmisuville kaikki tässä liitossa luvatut siunaukset ja jota ilman ei mitään siunausta voida saada. Todistuksia siitä, että Herramme Jeesus kaikessa, mikä koskee sovitustyötä, toimii Isänsä, Jehovan, sijaisena (edustajana), löydämme seuraavissa raamatunpaikoissa:

”Kun Jumalan, meidän Vapahtajamme hyvyys ja ihmisrakkaus ilmaantui, pelasti hän meidät... uudestisyntymisen peson ja pyhän hengen uudistuksen kautta, jonka hengen hän runsaasti vuodatti meihin meidän Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta.” — Tiit. 3:4-6

”Hänet Jumala on korottanut... Päämieheksi ja Vapahtajaksi, antamaan Israelille parannusta ja syntien anteeksiantamusta.” — Apt. 5:31

”Me olemme nähneet ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Vapahtajaksi.” — 1 Joh. 4:14

”Paavali, Kristuksen Jeesuksen apostoli, Jumalan, meidän Vapahtajamme, ja Kristuksen Jeesuksen, meidän toivomme, asettama.” — 1 Tim. 1:1

”Sillä se on hyvää ja otollista Jumalalle, meidän Vapahtajallemme... Sillä yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus.” — 1 Tim. 2:3,5

Huomaa myös, mitä Herramme Jeesus itse sanoo tästä asiasta:

”Ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa, vaan sitä varten, että maailma hänen kauttaan pelastuisi.” — Joh. 3:17

”En minä itsestäni voi tehdä mitään. Niinkuin minä kuulen, niin minä tuomitsen.” — Joh. 5:30

”Niinkuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minäkin teidät [opetuslapset].” — Joh. 20:21

”Mutta siitä päivästä tai hetkestä [jolloin taivaanvaltakunta perustettaisiin] ei tiedä kukaan, eivät enkelit taivaassa, eikä myöskään Poika, vaan ainoastaan Isä.” — Mark. 13:32

”Ei teidän tule tietää aikoja tai hetkiä, jotka Isä on valtansa nojalla määrännyt.” — Apt. 1:7

”Ne teot, joita minä teen Isäni nimessä, ne todistavat minusta.” — Joh. 10:25

”Minä lähetän teille sen, jonka minun Isäni on luvannut.” — Luuk. 24:49

”Minä olen tullut Isäni nimessä.” — Joh. 5:43

”Minkä minä puhun, sen puhun niin, kuin Isä on minulle sanonut.” — Joh. 12:50

”Isä on minua suurempi.” — Joh. 14:28

”Menen ylös minun Isäni tykö ja teidän Isänne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö.” — Joh. 20:17

”Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen”

Raamatun viimeisessä kirjassa, ”Jeesuksen Kristuksen ilmestyksessä, jonka Jumala antoi hänelle, että hän näyttäisi palvelijoilleen sen” (Ilm. 1:1), Herramme Jeesus on itse antanut meille kaikkein ihanimman esityksen tässä käsiteltävästä aiheesta, sovituksesta. Tämä esitys kuvailee yleistä suunnitelmaa ihmisen lunastamiseksi synnistä ja sen kirouksesta. Se löytyy Ilmestyskirjan 5. luvusta. Siellä näemme Isän, Vanhaikäisen, istumassa taivaallisella istuimellaan. Kädessään hänellä on sisältä ja päältä täyteen kirjoitettu ja seitsemällä sinetillä varustettu kirjakäärö. Tämä kirjakäärö, joka kuvaa Jumalan suunnitelmaa, minkä ainoastaan Isä, Jehova itse, tunsi, jäi hänen omaan käteensä, hänen valtaansa, kunnes joku osoittautuisi kyllin arvokkaaksi tuntemaan sen ja tulemaan sen toimeenpanijaksi Jehovan kunnioittamana asiamiehenä ja edustajana. Seuratessamme pitemmälle tätä kuvaannollista esitystä näemme, että aina siihen asti kuin Kristus kärsi edestämme Golgatalla, ”vanhurskas vääräin edestä, johdattaakseen meitä Jumalan tykö”, ketään ei oltu havaittu (osoitettu) arvolliseksi toimeenpanemaan tai edes ymmärtämään Jumalan suunnitelmaa.

Mutta sitten kun Herramme Jeesus oli todistanut uskollisuutensa taivaallista Isää kohtaan kuuliaisuutensa kautta, ei ainoastaan alentamalla ottamaan inhimillisen luonnon kärsiäkseen kuoleman, vaan myös olemalla kuuliainen kuolemaan saakka”, niin, ”aina ristin (häpeällisen) kuolemaan asti”, hän oli sen kautta näyttänyt olevansa kaikkein suurimman luottamuksen arvoinen. Niin kuin apostoli selittää, ”sentähden onkin Jumala hänet korkealle korottanut ja antanut hänelle nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman, niin että kaikkien polvien pitää Jeesuksen nimeen notkistuman, sekä niiden, jotka taivaissa ovat, että niiden, jotka maan päällä ovat, ja niiden, jotka maan alla ovat.” (Fil. 2:9-11) Tämä koskee sitä aikaa, jota kuvaannollinen kertomus Ilmestyskirjassa (5:9-13) esittää

meille, kun siinä Herrastamme Jeesuksesta sanotaan, ”Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen.” ”Sinä olet arvollinen ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinä olet tullut teurastetuksi ja olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanheimoista.” Tällä tavalla kuvataan meille taivaallisen Isän edustajan, ”Liiton enkelin [palvelijan]”, ylevä korottaminen. Nöyryytensä, täydellisen alistumisensa ja kuuliaisuutensa perusteella Isänsä tahtoa kohtaan hänet katsotaan siitä hetkestä asti arvolliseksi olemaan osallisena Isän valtaistuimesta, ja Isän oman määräyksen mukaisesti julistettiin taivaallisten sotajoukkojen kautta sanoma, ”Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väkevyyden ja kunnian ja kirkkauden ja ylistyksen!” Ja lopulta käsittävät ”kaikki luodut”, että Jehova on korkealle korottanut Ainosyntyisen Poikansa ja antanut hänelle osan itsensä kanssa valtakunnastansa. Silloin he huutavat hyväksymisensä sanoen, ”Hänelle [Jehovalle], joka [maailmankaikkeuden] valtaistuimella istuu ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti!” Ei siis ole ihme, että meille kerrotaan, että kaikki ihmiset kunnioittavat siitä lähtien Poikaa niin kuin he kunnioittavat Isää, joka on hänet korottanut. — Joh. 5:23

Apostoli sanoo, että tämä Jeesuksen korottaminen valaisee jumalallista lakia siitä, että ”joka alentaa itsensä, se ylennetään.” Mutta huomatkamme myös tämän kuvaannollisen esityksen (Ilm. 5:13) ohessa, että Herramme Jeesuksen Kristuksen korottaminen kirkkauteen, kunniaan ja valtaan ei merkitse sitä, että taivaallinen Isä luopuisi taivaallisesta valtaistuimestaan hänen hyväkseen. Emme myöskään löydä tässä kuvassa mitään viittausta siitä, että Isä ja Poika olisivat sama henkilö, sillä siinä puhutaan molemmista henkilöistä, ja tässä niin kuin muuallakin annetaan Isälle ensimmäinen sija ylistykseen ja kunniaan nähden. Ja tämä taas muistuttaa meille herramme sanat, ”Ja minä säädän teille, niin kuin minun Isäni on säätänyt minulle, kuninkaallisen vallan [valtakunnan].” (Luuk. 22:29) Ja jälleen sanoo hän uskollisille seuraajilleen, ”Joka voittaa, sen minä annan istua kanssani valtaistuimellani, niin kuin minäkin olen voittanut ja istunut Isäni kanssa hänen valtaistuimellensa.” — Ilm. 3:21

Lisätodisteen siitä, että koko lunastustyö on Isästä, vaikka Pojan kautta, löydämme apostolin selityksessä, että Jumala ”on näinä viimeisinä päivinä puhunut meille Pojan kautta, jonka hän on pannut kaiken [luvatun] perilliseksi, jonka kautta hän on myös maailman luonut, ja joka... on, toimitettuaan puhdistuksen synneistä, istunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa, ja tullut enkeleitä niin paljoa korkeammaksi.” (Hebr. 1:2-4) Ja jälleen sanoo apostoli hänestä: ”Meillä on sellainen ylimmäinen pappi, joka istuu Majesteetin valtaistuimen oikealla puolella taivaissa, tehdäkseen pappispalvelusta kaikinpyhimmässä, siinä oikeassa majassa, jonka on rakentanut Herra eikä ihminen.” (Hebr. 8:1,2) Sama apostoli selittää edelleen, ”Mutta tämä [Herra Jeesus] on, uhrattuaan yhden ainoan uhrin syntien edestä, ainiaaksi istuutunut Jumalan oikealle puolelle.” (Hebr. 10:12) Ja hän kehottaa meitä edelleen katsomaan ”uskon alkajaan ja täyttäjään, Jeesukseen, joka hänelle tarjona olevan ilon tähden [kreik. tekstin mukaan] kärsi ristin, häpeästä välittämättä, ja istui Jumalan valtaistuimen oikealle puolelle.” (Hebr. 12:2) Jälleen hän kehottaa meitä ajattelemaan ”Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumalaa, kirkkauden Isää” ja ”mitä on hänen voimansa ylenpalttinen suuruus meitä kohtaan, jotka

uskomme – sen hänen väkevyytensä voiman vaikutuksen mukaan, jonka hän vaikutti Kristuksessa, kun hän herätti hänet kuolleista ja asetti hänet oikealle puolellensa taivaissa, korkeammalle kaikkea hallitusta ja valtaa ja voimaa ja herrautta ja jokaista nimeä, mikä mainitaan, ei ainoastaan tässä maailmanajassa, vaan myös tulevassa; ja kaikki hän on asettanut hänen jalkainsa alle.” (Ef. 1:17-22) Apostoli Pietari sanoo jälleen Herrastamme Jeesuksesta, että hän ”on mennyt taivaaseen ja on Jumalan oikealla puolella; ja hänen allensa ovat enkelit ja vallat ja voimat alistetut [Isä on ne alistanut].” – 1 Piet. 3:22

Kaikki edellä esitetyt raamatunkohdat todistavat täysin selvästi, että Herramme Jeesuksen Kristuksen korkealle korottaminen oli Isän palkinto hänelle hänen ihmeellisesti tottelevaisuudestaan ja Isän rakkaudesta rikkaan hengen ilmaisemisesta siinä, että hän uhraisi itsensä syntisten edestä; mutta ne eivät sano, että Herra Jeesus oli Isä, ei myöskään, että hän nyt on korotettu Isän asemesta istumaan taivaallisella valtaistuimella, ja on yksinään järkevien luotujen olentojen rakkauden ja palveluksen esineenä. Päinvastoin ne esittävät meille nimenomaan taivaallisen Isän olevan korkeimmassa kunniasa ja voimassa, hyvän tekijänä, joka sillä tavalla kirkasti ja korotti Pojan, ja asetti hänet oikealle puolelleen (kuvaus korkeimmasta suosiosta) tehden hänet osalliseksi taivaallisen valtakunnan valtaistuimesta ja vallasta, sekä teki enkelit ja kaikki taivaan sotajoukot hänelle alamaisiksi. Ja todellakin on muutamissa kohdin käytetty niin voimakkaita lauseita Jeesuksen korkealle korottamisesta ja ylenpalttisesta voimasta, minkä Isä on hänelle antanut, että hengen elähdyttämä kirjoittaja eräässä tilaisuudessa piti erittäin soveliaana huomauttaa meille, ettei mikään näistä selityksestä merkitse sitä, että Kristus näin korkealle korotettuna olisi Isän vertainen tai korkeampi häntä. Hän sanoo nimittäin, puhuessaan Kristuksen tuhatvuotisesta hallituksesta, ”Hänen [Kristuksen] pitää hallitseman siihen asti, kunnes on pannut kaikki viholliset jalkainsa alle. Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema. Sillä kaikki hän [Isä] on alistanut hänen [Pojan] jalkainsa alle. Mutta kun hän [Isä] sanoo: 'kaikki on alistettu', niin ei tietenkään ole alistettu se [Isä], joka on alistanut kaiken hänen [Pojan] allensa. Ja kun kaikki on alistettu Pojan valtaan, silloin itse Poikakin alistetaan sen [Isän] valtaan, joka on alistanut hänen [Pojan] valtaansa kaikki, jotta Jumala [Isä] olisi kaikki kaikissa.” – 1 Kor. 15:25-28

Itsestään elävä

Kaikkivaltias Jumala sovelluttaa itseensä nimen Jehova, mikä merkitsee ”Itsestään elävä”, ”Kuolematon.” Niinpä luemme, että hän sanoi Moosekselle, ”Minä olen ilmestynyt Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille Jumalana Kaikkivaltiaana [korkeimpana eli mahtavimpana Jumalana], mutta nimelläni Herra [Jehova], en ole tehnyt itseäni heille tunnetuksi.” (2 Moos. 6:3) Tällä Jehova-nimellä oli Jumala sen jälkeen tunnettu kansansa keskuudessa. Nimi Jehova esiintyy Vanhassa Testamentissa satoja kertoja, mutta raamatunkääntäjät ovat kätkeneet sen kääntämällä sen väärin sanalla ”Herra.”

Siten sanoi Herra ensimmäisessä käskyssään Israelille, ”Minä olen Herra [Jehova] sinun Jumalasi... älä pidä muita jumalia [voimallisia] minun rinnallani... sillä minä, Herra [Jehova], sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala.” (2 Moos. 20:2-5) Jälleen selittää Mooses, ”Kuule, Israel! Herra [Jehova], meidän Jumalamme, Herra [Jehova] on yksi. Ja rakasta Herraa [Jehovaa], sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi, ja kaikesta sielustasi ja kaikesta

voimastasi.” (5 Moos. 6:4,5) Nämä ovat juuri ne raamatunkohdat, jotka Jeesus itse mainitsi tärkeimpänä totuutena. Kun häneltä kysyttiin, mitkä käskyt ovat suurimmat, käytti hän näitä kohtia sanoen, ”Rakasta Herraa [Jehovaa], sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi. Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky.” (Matt. 22:37,38) Edelleen luemme: ”Minä, Herra [Jehova], se on minun nimeni, minä en anna kunniaani toiselle.” (Jes. 42:8) Älkäämme jättäkö huomiotta tätä tekstiyhteyttä, sillä tämä julistus, että nimi Jehova yksinomaan kuuluu ”valojen Isälle, jonka tykönä ei ole muutosta eikä valon ja pimeyden vaihtelua”, seuraa heti profeetallisen ilmoituksen perästä Messiaasta Jehovan kunnioitettuna ja valittuna palvelijana ja Poikana. Me luemme:

”Katso, minun palvelijani, jota minä tuen; minun valittuni, johon minun sieluni mielistyi! Minä olen pannut henkeni häneen, hän levittää kansakuntiin oikeuden... Hän itse ei sammu eikä murru, kunnes on saattanut oikeuden maan päälle; ja meren saaret odottavat hänen opetustansa... Minä, Herra [Jehova], olen vanhurskaudessa kutsunut sinut, olen tarttunut sinun käteesi, varjellut sinut ja pannut sinut kansoille liitoksi, pakoille valkeudeksi, avaamaan sokeat silmät, päästämään sidotut vankeudesta [kuolemassa], pimeydessä istuvat vankihuoneesta. Minä, Herra [Jehova], se on minun nimeni, minä en anna kunniaani toiselle enkä ylistystäni epäjumalille.” — Jes. 42:1-8

Nimi ”Jehova” kuuluu ainoastaan kirkkauden Isälle

Muutamit väittävät, että Raamattu toisinaan lisää Jeesukselle nimen Jehova, ja ettei se niin muodoin ole mikään varma ja erityinen nimi taivaalliselle Isälle. Tämä on erehdys; mutta me tahdomme kaikkien hyödyksi tutkia ne raamatunkohdat, joiden luullaan antavan tukea tälle ajattelulle. Tahdomme näyttää, etteivät ne vastusta yllä esitettyjä kohtia, joista selvästi ilmenee, että ”Jehova” on oikea ja erikoinen nimi suurelle ”Minä olen.”

1) Se raamatunkohta, jota useimmin käytetään todistukseksi siitä, että myös Jeesusta Kristusta voidaan kutsua Jehovaksi, kuuluu näin: ”Minä herätän Daavidille vanhurskaan vesan, ja hän on kuninkaana hallitseva ja menestyvä, ja hän on tekevä oikeuden ja vanhurskauden maassa... ja tämä on hänen nimensä, jolla häntä kutsutaan: Herra on meidän vanhurskaudemme.” — Jer. 23:5,6

Tässä tarkoitetaan selvästi Herraa Jeesusta ja hänen tuhatvuotishallitustaan, ja hänen nimensä tässä kohdassa on hebrean kielellä ”Jehova Tsidkenu.” Kuinka tämä selitetään? Se käy hyvin yksinkertaisesti. Innossaan löytää raamatunpaikka, jossa Jehova nimeä olisi käytetty ominaisnimenä Jeesuksesta, raamatunkääntäjät ovat antaneet meille vaillinaisen käännöksen tästä lauseesta. Mitään vaikeutta ei olisi, jos tämä kohta olisi käännetty näin: ”tämä on oleva hänen nimensä, jolla häntä nimitetään: Jehovamme vanhurskaus.” Kuinka hyvin tämä nimi sopikaan yhteen Herramme Jeesuksen työn ja viran kanssa! Eikö hän ollut Jumalan vanhurskauden edustaja, ja eikö hän kärsinyt sitä rangaistusta, minkä oikeus vaati ihmisen lunnaina — jotta Jumala olisi vanhurskas ja kuitenkin vanhurskauttaisi hänet, joka uskoo Jeesukseen. Todellakaan ei mikään muu nimi olisi soveltunut hänelle paremmin.

On myös huomattava, että juuri tämä sama nimi, ”Jehova Tsidkenu” esiintyy edempänäkin saman profeetan kirjassa. Sanayhteys siinä osoittaa, että koko seurakunta, uusi

Jerusalem, Karitsan morsian, kantaa tätä nimeä, ”ja tämä on se nimi, jolla sitä kutsutaan: (”Jehova Tsidkenu”) Jehovamme vanhurskaus.” (Jer. 33:16) Tämä nimi sopii täydellisesti myös seurakuntaan, sillä se ei ainoastaan ota osaa Herransa kärsimiseen vanhurskauden puolesta, näin täyttäen sen mitä vielä puuttuu Kristuksen ahdistuksista (Kol. 1:24; 1 Piet. 5:9), vaan sillä on myös lupaus saada jakaa Herransa kunnia, niin kuin vaimo saa jakaa miehensä kunnian ja nimen. Siten kantaa seurakuntakin Kristuksen nimeä Kristuksen ruumiin jäsenenä. — Ilm. 3:12; 19:7; 21:9; 1 Kor. 12:27

Jehova-nimeä käytetään useissa muissakin kohdin muiden sanojen yhteydessä muodostamaan toisia nimiä. Niin esim. antoi Aabraham sille paikalle, jossa hän uhrasi Iisakin ja jossa Jumala varasi hänelle oinaan uhriksi Iisakin sijaan, nimen ”Jehova-Jireh”, mikä merkitsee ”Jehova varaa.” (1 Moos. 22:14) Mooses pani erään rakentamansa alttarin nimeksi ”Jehova-Nissi” eli ”Jehovan lippu.” (2 Moos. 17:15) Gideon rakensi alttarin ja antoi sille nimen ”Jehova-Shalom”, ”Jehovan rauha.” (Tuom. 6:23,24) Hesekiel ennusti tulevasta kaupungista, jonka nimeksi tulisi ”Jehova-Shammah” eli ”Jehovan ihmeet.” — Hes. 48:35

2) Kun sanotaan Jehovan näyttäytyneen Aabrahamille (1 Moos. 18:1) ja jälleen Moosekselle (2 Moos. 3:3-15), väitetään, että Kristus Jeesus näyttäytyi silloin heille ihmisruumiissa ennen ihmiseksi tuloaan. Tällä tahdotaan todistaa, että myös häntä kutsutaan Jehovaksi. Me vastaamme, että tämä todistus ei pidä paikkaansa; sillä kun tämä nimi sovitettiin johonkin palvelijaan, se merkitsi vain sitä, että Jehova piti suuressa arvossa tätä palvelijaa, joka tilapäisesti sai olla palvelijana tai edustajana, ollen myös valtuutettu harjoittamaan jumalallista voimaa. 2 Moos. 3:2 sanoo nimenomaan, että se, joka edusti Jehovaa ja käytti hänen korkeinta nimeään ”Minä olen”, oli ”Jehovan enkeli (lähettiläs).” Että tämä kunnioitettu lähettiläs oli Joh. 1:1 mainittu ”Sana”, nimittäin Herramme Jeesus ennen ihmiseksi tuloansa, sitä emme hetkeäkään epäile. Mutta ylhäisintäkään ja kunnioitetuintakaan lähettilästä ei tulisi sekoittaa siihen, jota hän edustaa ja jonka nimessä hän puhuu ja jonka voimaa hän käytti Mooseksen suhteen.

3) Jesaja (40:3) sanoo, viitaten Johannes Kastajan tehtävään, ”Valmistakaa Herralle [Jehovalle] tie erämaahan.” Tämän väitetään olevan todistuksena sille, että nimi Jeesus on vain toinen Jehovan nimi. Mutta me jälleen vastaamme, Ei. Jeesus oli tosin Jehovan kunnioitettu palvelija ja mitä täydellisimmässä merkityksessä hänen edustajansa ihmisten keskuudessa, mutta hän itse sanoo, ”Isä on lähettänyt minut” ja ”niin kuin kuulen, niin minä tuomitsen” ja ”en minä voi itsestäni tehdä mitään” ja vielä ”Isä on minua suurempi.” Ja meidän täytyy uskoa lähettilästä. Tosiasia on se, kuten jo aikaisemmin olemme osoittaneet¹, että Johannes Kastaja oli ainoastaan esikuva suuremmasta lähettilästä, nimittäin koko kristillisestä seurakunnasta lihassa, mikä taas vuorostaan on kirkastetun Kristuksen, pään ja ruumiin edelläjuoksija. Ja se työ, mikä kuuluu kirkastetun Kristuksen tehtäviin, on vielä yksi askel eteenpäin siinä suuressa tehtävässä, johon kuuluu tien valmistaminen Jehovalle ja hänen jalkainsa tilan ihanaksi tekeminen. Vasta tuhatvuotiskauden lopussa, jolloin tämä työ on täysin suoritettu, tämä ennustus (Jes. 40:3) on täysin toteutunut. — 1 Kor. 15:24-28; Joh. 6:57; 5:30; 10:28

1 Osa 2, luku 8.

4) Apostoli puhuu Herrastamme Jeesuksesta ”kirkkauden Herrana” (1 Kor. 2:8), ja taas vaaditaan, että meidän pitäisi pitää tätä todistuksena siitä, että hän on Isä, Jehova, koska viimeksi mainittua kutsutaan Psalmessa 24:7-10 ”kirkkauden [eli kunnian] kuninkaaksi.” Me vastaamme, että sellaiset hatarat todisteet kuin tämä näyttävät ainoastaan sen opin kestättömyyden, jonka tueksi niitä käytetään. Herramme Jeesus on tosiaankin majesteettinen kirkkauden Kuningas silloin, kun hän tuhatvuotisvaltakunnan aikana kantaa Jehovan nimessä ja voimalla maan valtikkaa; mutta sama henkeytetty apostoli vakuuttaa meille samassa kirjeessä, jossa hän sanoo Jeesusta ”kirkkauden Herraksi”, että sitten kun Kristuksen valtakunta on saavuttanut korkeimman kirkkautensa, jätetään se Isän haltuun, ”joka on alistanut hänen [Pojan] allensa kaikki, jotta Jumala [Isä] olisi kaikki kaikissa.”

5) Kahdessa profeettallisessa kuvauksessa Kristuksen tuhatvuotisvaltakunnasta sanotaan, ”Aikojen lopussa on Herran [Jehovan] temppelin vuori [valtakunta] seisova vahvana, ylimmäisenä vuorista, kukkuloista korkeimpana [hallitsee toisia valtakuntia] ja kaikki pakanakansat virtaavat sinne. Monet kansat lähtevät liikkeelle sanoen: tulkaa, nouskaamme Herran [Jehovan] vuorelle [valtakuntaan]... että hän opettaisi meille teitänsä, ja me vaeltaisimme hänen polkujansa...ja hän tuomitsee pakanakansojen kesken.” — Jes. 2:2-4; Miika 4:1-3

Muutamat ajattelevat, että koska Kristus näiden 1000 vuoden aikana hallitsee ja tuomitsee sekä omistaa valtakunnan, täytyy olettaa, että nimi Jehova näissä kohdissa tarkoittaa Kristusta. Tähän vastaamme, Ei. Ei pidä unohtaa, että kaikki siunaukset tulevat Isältä, vaikka ne saatetaan meille Pojan kautta. (1 Kor. 8:6) Ja siksi herramme Jeesus opetti meitä rukoilemaan, ”Isä meidän, joka olet taivaissa... tulkoon sinun valtakuntasi, tapahdukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa.” (Matt. 6:10) Saman näemme myös Miikassa (4:8), jossa Kristus (pää ja ruumis, uusi Jerusalem) mainitaan ”Paimentor-nina”, jolle tulee entinen (ensimmäinen) herraus, joka kadotettiin Aadamin kautta Eedenissä, mutta jonka Jeesus osti takaisin Golgatalla.

6) ”Beetlehem Efrata... sinusta minulle tulee se, joka on oleva hallitsija Israelissa, jonka alkuperä on muinaisuudesta, iankaikkisista ajoista.” (Miika 5:1) Meitä vaaditaan hyväksymään myös nämä sanat todistuksena siitä, että Jeesus on Jehova — iankaikkisesta iankaikkiseen — koska Mooses sanoi, ”Jehova... iankaikkisesta iankaikkiseen olet sinä, Jumala.” (Ps. 90:1,2)

Me vastaamme, että tämä olisi vaatimus tehdä väärä johtopäätös, joka ei ainoastaan olisi ristiriidassa satojen muiden raamatunpaikkojen kanssa, joissa nimi Jehova esiintyy, vaan myös sen yhteyden kanssa, jossa nämä sanat ovat. Jos luemme eteenpäin, löydämme Messiaasta seuraavat sanat: ”Ja hän on astuva esiin ja kaitseva Herran voimassa, Herran [Jehovan], Jumalansa nimen valtasuuruudessa.” — Miika 5:3

Selvemmin ei voisi olla sanottu tästä aineesta. Mutta kuinka me sitten ymmärrämme sanat Miikassa (5:2)? Me vastaamme, että ne voidaan aivan hyvin ymmärtää näin: ”... jonka alku on [ennustettu] muinaisuudesta, iankaikkisista ajoista [on hänen Messiaaksi tulemisensa määrätty Jumalan suunnitelmassa].”

7) Meille huomautetaan Jesajassa (25:6-9) olevasta ennustuksesta, joka tarkoittaa tuhatvuotisvaltakuntaa, ja meitä pyydetään pitämään sitä todistuksena siitä, että Jehova nimen voi sovittaa herraamme Jeesukseen, koska siellä sanotaan, ”Ja Herra Sebaot laittaa kaikille kansoille tällä vuorella pidot rasvasta... hän hävittää kuoleman ainiaaksi, ja Herra, Herra [Jehova] pyyhkii kyyneleet kaikkien kasvoilta.”

Ei, vastaamme me. Tämä on kaikkea muuta kuin todistus siitä. Meidän täytyy tässä ottaa huomioon, että kirkastettu Kristus esitetään tässä puhujana, ja hänen työnsä tuhatvuotiskauden aikana on tämän luvun ensimmäisessä jakeessa lyhyesti esitetty näin: ”Herra! Sinä olet minun Jumalani; minä kunnioitan sinua, kiitän sinun nimeäsi.” Tämä on tulos tuhatvuotishallituksesta, ja sen lopussa on kaikki palautettu Jehovan alamaisuuteen. Kaikki tuo tapahtuu hänen voimansa kautta, joka vaikuttaa Kristuksessa, joka alistaa kaikki allensa. Messias tulee maan päälle Jehovan mahtavana palvelijana ja sijaishallitsijana, Immanuelina, mikä tarkoittaa, ”Jumala meidän kanssamme.” Apostoli Paavali vahvistaa tämän epäämättömästi, kun hän mainittuaan tämän ennustuksen ja viitattuaan siihen, kuinka se on täyttynyt Aadamlaisen kuoleman hävittämisestä tuhatvuotiskautena sanoo, ”Kiitos olkoon Jumalan, joka antaa meille voiton [vapahduksen] meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta!” — 1 Kor. 15:57

8) Että Jehova nimi merkitsee Herraamme Jeesusta yhtä hyvin kuin Isääkin, tahdotaan todistaa myös Jesajalla (9:5), jossa Kristusta nimitetään nimillä ”Ihmeellinen Neuvonantajaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen Isä, Rauhanruhtinas.”

Edempänä tahdomme tarkkaan tutkia tätä raamatunkohtaa. Tässä teemme vain sen huomautuksen, ettei se sisällä mitään, joka oikeuttaisi meidät otaksumaan, että kallis herraamme ja mestarimme Jeesus on Jehova. Jos tämä ajatus olisi sisältynyt tekstiin, nimi Jehova olisi tässä ollut parhaiten paikallaan toisten nimien joukossa. Mutta sitä ei ole siinä. Päinvastoin luemme jo seuraavassa (6.) jakeessa, ”Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevä [saattava ennustuksen täytäntöön].”

9) ”Sano Juudan kaupungeille: Katso, Teidän Jumalanne! Katso! Herra [Adonai], Herra [Jehova] tulee voimallisena, hänen käsivartensa hallitsee... Niinkuin paimen kaitsee hän laumaansa.” — Jes. 40:9-11

Meille sanotaan, että tässä on varmasti yksi kohta, jossa Lunastajaamme kutsutaan tuolla ylevällä nimellä Jehova. Mutta me vastaamme, Ei — häntä kutsutaan tässä niin kuin muissakin paikoissa Jehovan ”käsivarreksi.” Jehovan voimallinen Käsivarsi ”hallitsee”, kunnes hän on hävittänyt kaikki vallat ja voimat, jotka ovat ristiriidassa Jehovan vanhurskaan lain kanssa, ja saattanut tuomion voittoon sekä tehnyt Jehovan astinlaudan (maan) ihanaksi; silloin jättää hän valtakunnan Jumalalle, Isälleen. — Matt. 12:20; 1 Kor. 15:24-28

Me esitämme tässä muutamia toisia paikkoja, joissa Herraamme Jeesusta profeetallisesti kutsutaan Jehovan oikeaksi käsivarreksi eli voimaksi:

”Kuka uskoo meidän saarnamme, kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan? [Ainoastaan harvat tunnustavat tai ottavat huomioon Herran käsivarren tänä aikakautena — ”ei monta jalosukuista” jne.] ... Hän oli ylenkatsottu ja ihmisten hylkäämä.” — Jes. 53:1,3; Johannes 12:38

”Minua odottavat merensaaret ja panevat toivonsa minun käsivarteeni.” — Jes. 51:5,9

”Herra paljastaa pyhän käsivartensa kaikkien kansojen nähden (valtakuntaansa perustaessaan) ja kaikki maan ääret saavat nähdä meidän Jumalamme pelastuksen.” — Jes. 52:10

”Silloin hänen oma käsivartensa auttoi häntä [Jehovaa]... Siionille se [hän] tulee Lunastajana, niille Jaakobissa, jotka synnistä kääntyvät, sanoo Herra [Jehova].” — Jes. 59:15-20

10) Johanneksen 12:41 luemme, ”Tämän Esaias sanoi, kun hän näki hänen kirkkautensa ja puhui hänestä.” Näiden sanojen arvellaan tarkoittavan samaa kuin Jesajan 6:1. Me olemme yhtä mieltä siinä. Mutta huomaa, että se hebrealainen sana, joka tässä on käännetty ”Herraksi”, ei ole ”Jehova”, vaan ”Adonai.” Me olemme sitä mieltä, ettei nimi Jehova varsinaisessa merkityksessään kuulu kenellekään muulle kuin taivaalliselle Isälle, vaikka se tilapäisesti voidaan sovittaa myös hänen erityisiin lähettiläisiinsä silloin, kun ne puhuvat hänen nimessään ja toimivat hänen edustajinaan.

Mutta me emme kiellä, että ”Adonaita” on joissakin paikoissa käytetty taivaallisen Isän yhteydessä. Me väitämme, että tässä tekstissä se ei tarkoita Isää, vaan Poikaa. Samoin käytetään toisessa Psalmissa (jakeet 4-9) samaa adonai-sanaa, kun viitataan Kristukseen ja hänen tuhatvuotisvaltakuntaansa: ”Herra [Adonai] pilkkaa heitä. Kerran hän on puhuva heille vihassansa, peljättävä heitä hirmuisuudessaan... Hän [Jehova] lausui minulle: Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin.”

Joku ehkä ajattelee, että ”Adonai” (Jes. 6:1) täytynee olla sama henkilö kuin ”Jehova” jakeissa 3 ja 5. Tähän vastaamme, Ei; sillä ”Liiton enkeliä”, Jehovan edustajaa, voitaisiin aivan hyvin ylistäen tervehtiä Isän nimessä, jota hän edusti. 8. jakeessa näemme taas, ettei se olekaan Jehova, joka lähettää sanan ja lausuu tuomion, vaan Adonai, sillä Isä ”on antanut kaiken tuomion Pojalle.” — Matt. 23:34,36,38; Joh. 5:22,27

Voisimme esittää toisiakin raamatunpaikkoja, joissa puhutaan Herrastamme Jeesuksesta läheisessä yhteydessä Jehova-nimen kanssa, ja vielä toisen hebreankielisen sanan, mutta joka myös on käännetty Herraksi meidän tavallisissa raamatunkäännöksissämme. Me esitämme seuraavat paikat: ”Katso, Minä lähetän sanansaattajani, ja hän on valmista-va tien minun eteeni. Ja äkisti on tuleva temppeleinsä Herra [Adon, samasta sanavartalosta kuin adonai], jota te etsitte, ja liiton enkeli, jota te halajatte; katso, hän tulee, sanoo Herra [Jehova] Sebaot... Hän puhdistaa Leevin pojat, saa ne puhtaiksi kuin kullan ja hopean ja sitten he tuovat Herralle [Jehovalle] uhrilahjoja vanhurskaudessa.” — Mal. 3:1-3

Toinen samanlainen paikka esiintyy ihanassa Messiaanisessa psalmissa, joka julistaa: ”Sinä olet ihmislapsista ihanin, sulaisuus on vuodatettu sinun huulillesi, sentähden Jumala siunaa sinua iankaikkisesti... Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja iankaikkisesti; sinun valtakuntasi valtikka on oikeuden valtikka. Sinä rakastat vanhurskautta ja vihaat vääryyttä; sentähden on Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua iloöljyllä enemmän kuin sinun osaveljiäsi.” Sen jälkeen psalmista puhuu seurakunnasta Isän tyttärenä ja morsiamena, Karitsan vaimona, ja sitä kehoitetaan kunnioittamaan ja tunnustamaan Kuninkaan Poika Herrakseen — ”saakoon kuningas halun sinun kauneutesi, sillä hän on sinun

herrasi [Adon – ei Jehova], kumarra häntä.” – Ps. 45:3-12; Hebr. 1:8,9; 1 Kor. 11:3, Ef. 5:23; Joh. 5:23

11) Jesajan 8:13,14 esitetään myös todistukseksi siitä, että nimi Jehova kuuluu Herrallemme Jeesukselle. Tämä paikka kuuluu: ”Herra [Jehova] Sebaot pitää pyhänä, häntä te peljätäkää ja kauhistukaa.” Paino on pantu seuraavalle jakeelle, joka selittää erikseen sanomatta kuka se on: ”Hän on oleva pyhäkkö, hän loukkauskivi ja kompastuksen kallio molemmille Israelin huonekunnille.” Emme kuitenkaan voi hyväksyä tätä todistukseksi; tekstin yhteys päinvastoin osoittaa, paitsi Jehovan ja profeetan, myös kolmannen henkilön, nimittäin Herramme Jeesuksen, joka sanoo, ”Sido todistus talteen, lukitse laki sinetillä minun opetuslapsiini! Niin minä odotan Herraa [Jehovaa]... Katso, minä ja lapset, jotka Herra [Jehova] on minulle antanut.” – Jes. 8:16-18; vertaa Hebr. 2:13

12) Psalmiin 110 viitataan todistuksena siitä, että Herramme Jeesusta kutsutaan Raamatussa Jehovaksi. Me vastaamme, ettei mikään todistus voisi olla enemmän tekaistua tai valheellisempi. Se todistaa aivan päinvastaista. ”Herra [Jehova] sanoi minun Herralleni [Adon]: istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkaisi astinlaudaksi... Herra [Adonai] on sinun [Jehova] oikealla puolellasi, hän musertaa kuninkaat vihansa päivänä.” Ja jälleen: ”Herra [Jehova] on vannonut eikä sitä kadu: Sinä olet pappi iankaikkisesti, Melkisedekin järjestyksen mukaan.” – Ps. 110:1,5,4

Jokainen, joka ei ole ennakkoluulojen sokaisema, voi selvästi nähdä, että tässä mainittu olento on ylennetty Jehovan oikealle puolelle eli korkeimpaan suosioon, ja tehty uuden järjestyksen papiksi. Me viittaamme kuitenkin siihen, että Jeesus itse selittäessään näitä sanoja osoitti olevansa Adon, Daavidin herra, ja Herransa, Jehovan, ylentämä. – Matt. 22:44,45

Kun apostoli Pietari helluntaipäivänä puhui pyhän hengen vaikutuksesta, hän sovitti nämä sanat samalla tavalla; ja apostoli Paavali käytti niitä samoin. – Apt. 2:34; Hebr. 1:13; 10:12,13

13) Koska Herramme Jeesus tunnustetaan suureksi opettajaksi, väitetään, että hän täytti ennustuksen, ”Kaikki sinun lapsesi ovat Herran [Jehovan] opetuslapsia.” (Jes. 54:13) Vastaukseksi ja vastaväitteeksi viittaamme Jeesuksen omiin sanoihin. Saarnassaan hän lainasi näitä profeetan sanoja ja osoitti selvästi, ettei hän ollut eikä väittänyt olevansa tämän ennustuksen Jehova. Hänen sanansa kuuluvat, ”Profeetoissa on kirjoitettuna: Ja he tulevat kaikki Jumalan opettamiksi. Jokainen, joka on Isältä kuullut ja oppinut, tulee minun tyköni.” – Joh. 6:45

Isä itse, suuri Jehova, ei ole ainoastaan suuri lain antaja, vaan hän on myös oman lakinsa suuri opettaja. Kaikki hänen järjelliset lapsensa saavat vielä nähdä, että hänen oma suurenmoinen suunnitelmansa ihmiskunnan pelastamiseksi muodostaa suurimman mahdollisen todistuksen hänen oikeudestaan, rakkaudestaan ja viisaudesta yhdistyneinä, jotka ominaisuudet ovat silti täydellisiä ja keskenään mitä täydellisimmässä sopusoinnussa.

Herramme Jeesus oli ja on yhä ihmiskunnan suuri, taivaallisen Isän määräämä opettaja; mutta Isä on kuitenkin kaikkein suurin opettaja, hän on mestari yli kaikkien; ja tätä

kallis Lunastajamme juuri julisti. Hän selitti julkisesti, että kaiken, mitä hän opetti muille, hän oli itse ensin oppinut Isältään. Hän sanoi, ”Minä puhun, mitä minä olen nähnyt Isäni tykönä.” ”Minun oppini ei ole minun, vaan hänen, joka on minut lähettänyt. Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee hän tuntemaan, onko tämä oppi Jumalasta, vai puhunko minä omiani... joka pyytää lähettäjänsä kunniaa, hän on totinen.” ”Se sana, jonka te kuulette, ei ole minun, vaan Isän, joka on lähettänyt minut.” ”Minä olen antanut heille [sinun] sanasi.” ”He ovat ottaneet varteen [sinun] sanasi.” ”Pyhitä heidät [sinun] totuudessa [totuutesi kautta]; sinun sanasi on totuus.” — Joh. 7:16-18; 8:38; 14:24; 17:14,6,17

Ja niin kuin Jehova lähetti Poikansa opettajaksi, samaten määräsi tämäkin seurakuntiin erityisiä opettajia, apostoleja, ja lisäksi muita, joiden piti olla Herran lauman opettajina ja alipaimenina käskien heitä, ”Ruoki karitsojani, ruoki lampaistani.” ”Ottakaa siis vaari itsestänne ja kaikesta laumasta, johon pyhä henki on teidät pannut kaitsijaksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän on omalla verellensä itselleen ansainnut.” (Apt. 20:28) Näistä opettajista kukaan ei kuitenkaan saanut opettaa omia oppejaan, jotka voisivat olla ainoastaan ”tämän maailman viisautta.” Kaikkien Jumalan lasten tulisi olla Jehovan opettamia, eikä kukaan muu voi olla tosiopettaja paitsi se, joka esittää Jehovan sanan, suunnitelman ja luonteen totuuden ja todella hyvän mittapuun. Jokainen, joka niin tekee, kiinnittää ehdottomasti ihmisten huomion Kristuksen ja hänen apostoliensa oppiin, joka ei ole muuta kuin ilmaus taivaallisen Isän suuresta, iankaikkisesta laista.

Aivan päinvastoin kuin monet nykyaikaisista opettajistamme, ei Jeesus eikä hänen apostolinsakaan väittäneet koskaan opettavansa mitään omia alkuperäisiä oppejaan. Pankaamme merkille Herramme Jeesuksen nöyrät sanat (ja oliko hän saattanut ihanampaa tunnustusta antaakaan?): ”En itsestäni tee mitään, vaan puhun tätä sen mukaan kuin minun Isäni on minulle opettanut.” (Joh. 8:28) Voimmeko ihmetelläkään, että se, joka oli näin nöyrä ja kuuliainen Jehovaa kohtaan, puettiin niin suurella kunnialla ja voimalla — ylennettiin korkealle, Isän oikealle puolelle? Ja että Herramme Jeesus oppi perin pohjin ne läksyt, jotka täten opetettiin hänelle, sen vakuuttaa meille henkeytetty todistus: ”hän, vaikka oli Poika, oppi kuuliaisuuden siitä, mitä kärsi.” — Hebr. 5:8; Fil. 2:8

Tämän lisäksi on Herra profeettain kautta ilmoittanut, että suuren opettajan, Jeesuksen, jonka pääopettaja Jehova lähetti, piti ensin itse tulla Jehovan opettamaksi; ja että hänen, tullakseen ihmiskunnan ”sääliväiseksi ylimmäiseksi papiksi” ja voidaksensa osoittaa olevansa arvokas ”pelastuksemme päämies”, piti välttämättä tulla täydelliseksi niiden kokemusten kautta, mitä hän kärsi. (Hebr. 2:9,10) Huomaa kuinka selvästi seuraavissa ennustuksissa ennakoita selitettiin, että Jeesus tulisi Jehovan opettamaksi, ja myös että hän perin pohjin omistaisi opetukset sekä osoittaisi rakkautta lakiin ja kuuliaisuutta lainantajaa kohtaan:

”Herra, Herra [Adonai Jehova] on minulle antanut opetuslasten kielen, niin että minä taidan sanalla virvoittaa väsynttä; hän herättää aamu aamulta, herättää minun korvani kuulemaan opetuslasten tavalla. Herra, Herra [Adonai Jehova] on avannut minun korvani; minä ole niskoitellut, en vetäytynyt pois [peräytynyt hänen opetuksistaan]. Selkäni minä annoin lyötäväksi ja poskieni parran revittäväksi, en peittänyt kasvojani pilkalta ja syljeltä.” — Jes. 50:4-10; Matt. 26:67; 27:26,30; Jes. 53:11

Kuunnelkaamme edelleen tämän asian suhteen Herramme sanan todistusta Herramme Jeesuksen valmistamisesta ihmiskunnan kuninkaallisen ylimmäisen papin suureen virkaan: ”Ja hänen päällään lepää Herran [Jehovan] henki, viisauden ja ymmärryksen henki, neuvon ja voiman henki, tiedon ja Herran [Jehovan] pelon [kunnioituksen] henki. Hän halajaa Herran [Jehovan] pelkoa [kunnioitusta], ei hän tuomitse silmän näöltä eikä jaa oikeutta korvan kuulolta.” (Jes. 11:1-10) Kun hän itse on maistanut heikkoutemme tunnetta, hän on sen vuoksi paremmin kykenevä auttamaan kaikkia niitä, jotka tulevat Jumalan tykö hänen kauttansa – seurakuntaa nykyisenä aikakautena ja maailmaa tulevan hallituksensa aikana. — Hebr. 2:17,18

Taas esitetään Messiaan profetallisesti sanovan, ”Sinä neuvot minulle [annat minulle tiedoksi] elämän tien” ja ”Minä kiitän Herraa [Jehovaa], joka minua on neuvonut.” Että nämä lausunnot koskevat ”ihmistä Kristusta Jeesusta”, sen apostoli osoittaa meille käyttäessään sanoja samasta yhteydestä missä nämä lauseet esiintyvät. (Ps. 16:7-11) Ennustus vahvistaa siten evankelistan sanat, kun hän lausuu, ”Ja lapsi [Jeesus] kasvoi ja vahvistui [hengessä; engl. Raamattu] ja täyttyi viisaudella, ja Jumalan armo [siunaus] oli hänen päällensä... ja Jeesus varttui viisaudessa ja iässä ja armossa [suosiossa] Jumalan ja ihmisten edessä.” — Luuk. 2:40,52

Kun nyt olemme tutkineet ne raamatunkohdat, jotka esitetään vahvimmin tätä asiaa tukevina, uskallamme pitää täysin varmana, ettei Raamattu anna tuota suurta ”Jehova” nimeä kenellekään muulle kuin taivaalliselle Isällemme. Se rajoittaa sen käytön ja kieltää sen sovelluttamisen toisiin.

Helppoa lienee jokaiselle huomata kuinka kohtuullista on, että Jehova tahtoo tulla tunnustetuksi kaiken vallan, viisauden, oikeuden, rakkauden ja voiman keskipisteeksi. Sillä tämä on totuus; ja sen tähden täytyy jokaisen opin, joka ei ole yhtäpitävä tämän kanssa, olla väärä, paha ja vahingollinen. Olemme jo aikaisemmin esittäneet Herramme omia ja apostolien sanoja — apostolien, joita hän ensin opetti suullisesti ja jotka hän sitten helluntaina henkeytti pyhän hengen kautta — ja olemme näistä esitetyistä sanoista nähneet, etteivät ne ole antaneet meille pienintäkään viittausta siitä, että taivaallinen Isä ja taivaallinen poika olisivat yksi ja sama olento, ei myöskään, että he olisivat yhdenarvoisia kunniasa, voimassa ja kirkkaudessa, kuten ihmisten keksimät uskontunnustukset ja katekismukset ilman jumalallista valtuutta opettavat.

Kuitenkaan ei taivaallinen Isä ole osoittanut minkäänlaista kateutta hänen ylevimmän palvelijansa suuruutta kohtaan — hänen, joka on ”liiton enkeli, jota te haluatte” — vaan hän päinvastoin on korottanut hänet korkealle olemaan lähinnä itseään arvossa ja kunniasa. Kuulkaamme mitä Herramme Jeesus itse sanoo tästä: ”Poika ei voi itsestään tehdä mitään, vaan ainoastaan sen, minkä hän näkee Isän tekevän; sillä mitä Isä tekee, sitä myös Poika samoin tekee. Sillä Isä rakastaa Poikaa ja näyttää hänelle kaikki, mitä hän itse tekee, ja hän on näyttävä hänelle suurempia tekoja kuin nämä, niin että te ihmettelette. Sillä niin kuin Isä herättää kuolleita ja tekee eläväksi, niin myös Poika tekee eläväksi, ketkä hän tahtoo. Sillä ei Isä myöskään tuomitse ketään, vaan hän on antanut kaiken tuomion Pojalle, että kaikki kunnioittaisivat Poikaa, niin kuin he kunnioittavat Isää. Joka ei kunnioita Poikaa, se ei kunnioita Isää, joka on lähettänyt hänet.” — Joh. 5:19-23

Ainoastaan silloin kykenemme täysin käsittämään sovitustyön merkityksen, kun teemme itsellemme selväksi mitä pyhä Raamattu sanoo sovitussuunnitelman suuresta alkuunpanijasta, Jehovasta, ja kun näemme erotuksen, joka on hänen ja hänen kunnioitetun palvelijansa, ”Isän Ainosyntyisen”, hänen ”rakkaan poikansa”, välillä sovitustyön suorittamiseen nähden. Suureksi osaksi riippuu siitä käsitteiden hämmennyksestä, joka vallitsee Isän ja Pojan suhteen, että niin monella kristityllä on aivan sekava käsitys sovituksesta, ja ovat sen tähden vaarassa kadottaa uskonsa tähän perusoppiin, joka on kaikkein tärkein oppi jumalallisessa ilmestyksessä. Apostoli Paavali esittää Isän ja Pojan välisen suhteen meidän lunastustyössämme mitä selvimmin, kun hän sanoo, ”Tiedämme, ettei maailmassa ole yhtään epäjumalaa ja ettei ole muuta Jumalaa kuin yksi... niin on meillä kuitenkin ainoastaan yksi Jumala, Isä, josta kaikki on, ja johon me olemme luodut, ja yksi Herra, Jeesus Kristus, jonka kautta kaikki on, niin myös me hänen kauttansa.” (1 Kor. 8:4,6) Tämä osoittaa meille, että on ainoastaan yksi iankaikkinen ja kaikkivaltias Jumala, kaiken alkuunpanija ja alku, jolle me kuulumme, ja että on ainoastaan yksi ainoa Herra, Jeesus Kristus, jonka kautta taivaallisen Isän suunnitelman eri osat toimeenpannaan ja jonka kautta ainoastaan meillä on syntien anteeksiantamus uskon kautta hänen vereensä, sekä pääsy Isän tykö ja siihen armoon, jossa olemme iloitessamme Jumalan kirkkauden toivossa. — Room. 5:1

Isiltä saatua perimätietoa tukee väärennetty — lisätty — Raamatunkohta

Seuraavissa luvuissa tahdomme tarkastella Herramme Jeesuksen Kristuksen suuruutta ja arvokkuutta sekä sovitustyötä, joka suoritetaan kokonaan hänen kauttaan, ja osoitamme silloin mikä voima ja kunnia on tullut hänen osakseen, kun hän oli lunastanut maailman, ja myös kuinka suuri kunnia ja arvo hänellä oli, ennen kuin hän tuli ihmiseksi antaakseen elämänsä lunastukseksi maailman edestä. Tässä luvussa tahdomme erityisesti esittää sellaista, joka koskee lunastussuunnitelman suurta alkuunpanijaa, Jumalaa; ja silloin katsomme olevan paikallaan, että tarkastelemme tässä lähemmin nk.. kolminaisuusoppia, joka on saanut kristikunnassa aikaan niin yleisen ajatusten ja käsitysten sekaannuksen. Tämä on sellainen oppi, että sen etevimpienkin kannattajien täytyy myöntää, etteivät he voi sitä ymmärtää tai selittää. On sen tähden sopivaa, että tutkimme ne raamatunkohdat, joiden luullaan antavan jotain tukea tälle hämmentävälle ihmisopille, jolle ei voida löytää mitään perustusta Jumalan sanassa. Olemme jo kiinnittäneet huomion useisiin raamatunkohtiin, jotka mitä selvimmin todistavat, että on ainoastaan yksi ainoa Kaikkivaltias Jumala — ei kahta, kolmea tai useampaa. Kiinnitämme nyt huomion siihen, että sanaa ”kolmiyhteys” ei löydy mistään koko Raamatussa; eikä sieltä löydy mitään muutakaan sanaa, jolla olisi sama merkitys, eikä siellä ole mitään lausetta, josta edes väärin tulkitsemalla voitaisiin saada sellainen käsitys. Todellakin ne, jotka pitävät kiinni kolminaisuusopista, hämmentävät toivottomasti sekä itsensä että kuulijansa yrittäessään selittää omaa ajatustaan. ensiksi he selittävät, että on ainoastaan yksi Jumala (koska Raamattu alleviivaa tämän niin selvästi, että sitä on mahdoton kieltää), ja samassa hengenvedossa he kuitenkin sanovat, että on kolme jumaluuspersoonaa — kolme Jumalaa; näin he tekevät siitä syystä, että he ovat mieltyneet paavikunnan alkuaikoina perustamaan ja ”isiltä” perittyyn oppiin.

Mutta kuinka voi olla kolme Jumalaa, ja kuitenkin vaan yksi Jumala? Jos kerran löytyy kolme jumaluuspersoonaa, ”yhtäläisiä voimassa ja kunniaassa”, niin kuin katekismukset opettavat, silloin on väärin sanoa, että löytyy ainoastaan yksi Jumala. Jos on vain ”yksi ainoa Jumala, Isä, josta kaikki on”, kuten apostoli Paavali vakuuttaa, ja jos, niin kuin Jeesus selitti, Isä on suurempi kuin hänen kunnioitettu Poikansa, ja jos Isä herätti rakkaan Poikansa kuolleista ja korotti hänet korkealle, kunnioitti häntä, ja jos hän on määrännyt hänelle valtakunnan, ja jos Poika lopuksi jättää valtakunnan Isälleen, jotta Isä olisi kaikki kaikissa, silloin ei voi olla totta, että löytyy useampia yhtä voimakkaita jumaluusolentoja. Kuitenkin on Herramme Jeesus Kristus eräs jumala, kuten seuraavassa luvussa osoitamme; mutta vaikka häntä kunnioitetaan niin kuin Isää kunnioitetaan, ja vaikka me kunnioittaessamme Poikaa kunnioitamme myös Isää, joka on korottanut hänet, vakuuttavat kuitenkin kaikki pyhän Raamatun kirjoitukset yksimielisesti, että on olemassa ainoastaan yksi Kaikkivaltias Jumala, kaikkien Isä. Niinpä Paavali selittää, että ”mies on vaimon pää” ja että ”Kristus on jokaisen miehen pää” ja että ”Jumala on Kristuksen pää.” – 1 Kor. 11:3

Löytyy kuitenkin yksi raamatunkohta, ja ainoastaan yksi, joka näyttää hyvin pienissä määrin tukevan kolminaisuusoppia, ja tämän ainoan kohdan tunnustavat myös kaikki oppineet vääräksi – lisäykseksi. Sen takia onkin tämä kohta jätetty pois kaikista uudemista Uuden Testamentin käännöksistä, vaikka kaikki, jotka ovat toimittaneet käännöksiä, meidän tietääksemme ovat olleet kolminaisuusopin kannattajia. Huolimatta siitä, että he kernaasti olisivat säilyttäneet tämän ainoan (ja hyvin epätäydellisesti asiaa todistavan) raamatunpaikan, he eivät kuitenkaan ole voineet omantuntonsa tähden jättää sitä Raamattuun.

Aikaisempia raamatunkääntäjiä ei voida syyttää siitä, että he ovat lisänneet tämän kohdan käännöksiinsä, sillä heidän aikanaan ei ollut mahdollista tietää, että se oli väärä. Heidän päiviensä jälkeen on löydetty kuitenkin useita vanhoja kreikankielisiä käsikirjoituksia, joissa ei yhdessäkään, joka on vanhempi kuin seitsemänneltä vuosisadalta, löydy tätä kohtaa, joka puhuu kolminaisuusopin eduksi. Sen tähden oppineet myöntävät, ottamatta huomioon mitä eri lahkokunnat opettavat, että nämä väärät sanat on lisätty tukemaan kolminaisuusoppia sellaisena aikana, jolloin keskustelu kolminaisuusopista on ollut vallalla seurakunnassa ja jolloin sen puolustajat ovat joutuneet ahtaalle, kun heiltä puuttui Raamatun todistuksia periaatteelleen. Nämä väärät sanat on epäilemättä lisännyt joku erinomaisen harras munkki, joka itse tunsii olevansa varma kolminaisuusopin oikeudesta, ajatellen, että pyhä henki oli erehtynyt jättäessään mainitsematta mitään kolminaisuusopista Pyhässä Raamatussa. Hänen aikomuksensa oli epäilemättä auttaa Jumalaa ja totuutta tästä vaikeudesta tekemällä petos. Mutta kaikki sellaiset oletukset, että Jumala ei olisi antanut meille täydellistä ilmoitusta, ”kyllin riittävä, jotta Jumalan ihminen olisi täydellinen”, ja että sen takia on tarpeen tehdä lisäyksiä, ovat perkeleestä. Samoin on senkin olettamuksen laita, että petos olisi paikallaan, kun sillä saataisiin aikaan jotakin hyvää oikaisemalla jokin oletettu Kaikkivaltiaan erehdys. Se jäljentävä munkki tai pappi, joka nähtävästi noin seitsemännenten vuosisadan alkupuolella on tehnyt tuon väärennyksen, on tämän kautta saattanut itselleen suuren edesvastuun tehdessään Jumalan sanaan

lisäyksen, jolla on ollut paha vaikutus Jumalan kansaan, joka etsiessään totuutta tämän asian suhteen on joutunut harhaan hänen väärennyksensä tähden.

Nämä väärät, lisätyt sanat löydämme (vanhemmissa käänn.) 1 Joh. 5:7,8. (Ne on jätetty pois kaikista uudemmissa suomalaisista raamatunkäännöksistä.) Ne kuuluvat: ”taivaassa: Isä, Sana ja Pyhä Henki: ja ne kolme yksi ovat. Ja kolme ovat jotka todistavat maan päällä.” Kun nämä väärät sanat jätetään pois, tulee teksti yksinkertaiseksi ja helpoksi ymmärtää sekä täyteen sopusointuun koko Raamatun kanssa; mutta näiden sanojen ollessa Raamatussa sellaisina kuin ne vuosisatoja ovat olleet, syntyy hämmennystä, koska ne sisältävät järjettömyyden. Kun nämä väärät sanat ovat tekstissä, tarkoittaisi se, että Isä, Poika ja pyhä henki yhdessä todistavat taivaassa, että Jeesus on Kristus. Miten järjetöntä! Kuka taivaassa olisi tietämätön siitä, että Jeesus on Kristus? Kenelle olisi sen tähden Isän, Pojan ja Pyhän hengen tarpeellista todistaa tätä? Ei kenellekään. Mutta Saatana näki tämän paikan olevan hyvin sopivan hänen totuudenväärentämistyöhönsä ja hän löysi itseään halukkaasti palvelevan välikappaleen.

Niin kuin jo on mainittu, kaikista uudemmissa parannetuista käännöksistä on jätetty pois nämä salaa tähän kohtaan hiipineet sanat. Todistukseksi siitä, mitä ylempänä olemme maininneet paikan väärennyksestä, tahdomme esittää muutamista etevimmistä ja uusimmista englantilaisista teoksista lausuntoja, joita niissä on annettu tämän jakeen johdosta. Yhdessä niistä (The American Bible Union translation, the Improved Version) sanotaan:

”Näitä sanoja taivaallisten todistajien suhteen ei löydy missään kreikkalaisessa käsikirjoituksessa, joka on kirjoitettu ennen viidettä vuosisataa. Ketkään kreikkalaiset hengelliset kirjoittajat eivät ole niitä maininneet, eivät myöskään vanhat latinalaiset kirkkoisät; ei edes niissäkään tapauksissa, joissa he käsittelivät aihetta, joka luonnollisesti olisi johtanut heidät vetoamaan tämän raamatunpaikan todistukseen. Sen takia on se silmin nähden väärä.”

Toisessa teoksessa (Lang's Critical Commentary) sanotaan:

”Nämä mainitut sanat puuttuvat kaikista kreikkalaisista käsikirjoituksista, myös Codex Sinaiticuksesta (vanhimmasta tunnetusta kreikkalaisesta käsikirjoituksesta), ja kaikista vanhoista käännöksistä, latinalainen siihen luettuna, joka on kahdeksannelta vuosisadalta, ja siitä ajasta alkaen ne ovat esiintyneet kolmessa eri muunnoksessa. Huolimatta kaikista kolminaisuusopin riidoista, niitä ei ole maininnut ainoakaan kreikkalaisista kirkkoisista, ei myöskään kukaan vanhemmista latinalaisista.”

Hudson's Greek and English Concordance sanoo:

”Näitä sanoja ei löydy missään kreikkalaisessa käsikirjoituksessa, joka on kirjoitettu ennen viidettätoista tai kuudettätoista vuosisataa, ei myöskään missään vanhemmassa käännöksessä.”

Seuraavat tunnustetusti etevät raamatunoppineet sanovat tätä paikkaa jäljestäpäin lisätyksi: Herrat Isaac Newton, Benson, Clark, Horne, Griesbach, Tischendorf, Tregelles, Lachman ja Alford. Viimeksi mainittu sanoo:

”Jos ei Raamatun tekstin arvostelemisessa tahdota seurata suorastaan oikkuja, ei voi olettaa, että ne ovat alkuperäisiä.”

Tohtori Constantine Tischendorf sanoo:

”Minä katson sen jumalattomuudeksi, jos tämä väärä lisäys edelleenkin julkaistaan yhtenä osana kirjeestä.”

Me sivuutamme Isaak Newtonin, Bensonin, Hornen, Griesbachin, Tregellesin, Woolsey'n ja Lachmanin samanlaiset lausunnot; mainitsemme vielä ainoastaan tri. Adam Clarksin sanat:

”Todellisuudessa nämä sanat ovat väärät. Ne puuttuvat tämän kirjeen kaikista (kreikkalaisista) käsikirjoituksista, jotka on kirjoitettu ennen kirjapainotaidon keksimistä – paitsi yhdestä, nimittäin Codex Montfordiuksesta, jota säilytetään kolminaisuusyliopistossa Dublinissa. Muissa, luvultaan sadassa kahdessatoista, näitä sanoja ei ole. Ne puuttuvat vielä kaikista vanhoista käännöksistä (molemmista syyrialaisista, arabian, etiopian, koptin, sahadinien, armenian, flavonian ym. kielistä), paitsi Vulgatasta: kuitenkin ne puuttuvat tämänkin käännöksen useimmista vanhoista ja hyvistä käsikirjoituksista. Ei kukaan kreikkalaisista ja vaan harvat latinalaisista kirkkoisista mainitsevat ne.”

John Wesley, metodistilahkon perustaja, koetti kyllä ylläpitää kolminaisuusoppia, mutta kerran saarnatessaan tämän tekstin johdosta hän mainitsi Servetuksen sanat, ”Minua arveluttaa käyttää sanoja 'kolminaisuus' ja 'persoona', koska minä en löydä näitä sanoja Raamatusta”; ja tähän lisäsi Wesley, ”Minä tahdon pitää sanoista kiinni ainoastaan sellaisina kuin ne ovat tekstissä, ilman mitään selitystä.” Hän suosi kolminaisuusoppia sen tähden, että hän uskoi näiden sanojen olevan alkuperäisiä, sillä ne varmat todistukset niiden perättömyydestä, minkä löydetty vanhat käsikirjoitukset osoittavat, olivat vasta äskettäin saadut. Esimerkiksi silloin, kun englanninkielinen ”Common Version” julkaistiin (v. 1611), kääntäjillä oli käytettävissään ainoastaan kahdeksan kreikkalaista käsikirjoitusta, eikä mitään niistä oltu kirjoitettu ennen 10. vuosisataa. Nyt sitä vastoin on noin 700 käsikirjoitusta, joista muutamat – etenkin siinailainen ja vatikaaninen nro. 1,209 – ovat hyvin vanhoja ulottuen taaksepäin n. vuoteen 350 jKr.

Raamatun oppi Isästä ja Pojasta sekä heidän yhteydestään

On tehtävä jyrkkä ero kolmiyhteyttä, sekä taivaallisen Isän, Jehovan, ja taivaallisen Pojan, Herramme Jeesuksen Kristuksen, sekä pyhän hengen yhteyttä koskevien uskontunnustusten välillä. Kolminaisuusoppi, sellaisena kuin sitä julistetaan kirkollisissa uskontunnustuksissa, merkitsee, että Isä, Poika ja pyhä henki ovat yksi persoona, ”yhdenvertaiset kunniaassa ja voimassa.” Raamattu puhuu kyllä täydellisestä yhteydestä Isän, Pojan ja pyhän hengen välillä pelastussuunnitelman eri vaiheissa, mutta se vastustaa kuitenkin mitä jyrkimmin ajatusta, että Isä ja Poika ovat yksi ja sama olemus, ja kieltää myös sen, että he olisivat yhdenvertaisia suuruuteen ja voimaan nähden, myöntäen kyllä, että Isä on kirkastanut Pojan, korottanut hänet korkealle ja antanut hänelle nimen, joka on kaikkia muita nimiä korkeampi (hänen omaansa lukuun ottamatta), sekä tehnyt hänet edustajakseen, että hän käyttäisi ”kaikkea valtaa taivaassa ja maan päällä.” Kaikki Raamatun kirjoitukset todistavat yksimielisesti, että Isä lähetti Poikansa maailmaan; että Poika, siitä ilosta, jonka Isä asetti hänen eteensä, kärsi ristin kuoleman eikä välittänyt pilkasta; että hän oli taivaallisen Isän esikoinen ja ainosyntyinen Poika; että hän täytettyään työn, jonka Isä oli hänelle antanut, jättää tuhatvuotiskauden lopulla maan valtakunnan Isälle. Olemme jo edellisessä kiinnittäneet huomion niihin raamatunpaikkoihin, joissa Poika

ilolla ja täydellisesti tunnustaa, ettei hän ollut tullut tekemään omaa tahtoansa, vaan Isän tahtoa, ja että se voima, joka hänellä oli, ei ollut hänen omansa vaan Isän, sekä että Isä on suurempi kuin hän. Olemme myös viitanneet siihen ennustuksen todistukseen, että hän on ”liiton enkeli” (lähettiläs eli palvelija) eikä liiton perustaja, ja me olemme yhteen sovittaneet nämä todistukset Uuden testamentin lausuntojen kanssa siitä, että hän on uuden liiton Välittäjä, ainoa Välittäjä Jumalan ja ihmisten välillä, ”ihminen Kristus Jeesus, joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien edestä.” Kaikki nämä raamatunpaikat opettavat yhteisesti ja selvästi, että on ero Isän ja Pojan persoonan sekä kunnian ja voiman välillä, mutta ne opettavat myös mitä täydellisintä sopusointua ja yhteyttä tahdon sekä aikomusten suhteen, sillä Poika katsottiin arvolliseksi suorittamaan Jehovan suurta suunnitelmaa, koska hän kokonaan luopui omasta tahdostaan täytyäkseen Isän hengellä ja voidakseen tehdä hänen tahtonsa kaikissa kohdissa. — Joh. 6:38,39

Paitsi tätä ilmaisevat jo sanat ”Isä” ja ”Poika” erotuksen vastustaen kolminaisuutta ja sitä, että he olisivat yksi persoona; sillä ”isä” merkitsee elämän antajaa ja ”poika” merkitsee sellaista, joka on saanut elämän joltakin toiselta. Taivaallinen Isä ei ole saanut elämäänsä keneltäkään toiselta. Hän on itse elämän lähde, josta kaikki elämä valuu, ei ainoastaan Herraamme Jeesukseen, joka on hänen ainosyntyinen Poikansa, vaan hänen kauttaan myös kaikkiin muihin hänen luotuihinsa. Ja kaikki tämä on täydessä sopusoinnussa tämän luvun alussa mainitun raamatunlauseen kanssa, jossa Paavali selvästi kieltää, että Isä ja Poika olisivat yksi ja sama persoona ja saman arvoisia voimaan nähden sanoessaan, ”Niin on meillä kuitenkin ainoastaan yksi Jumala, Isä josta kaikki on ... ja yksi Herra, Jeesus Kristus, jonka kautta kaikki on.” — 1 Kor. 8:6

Ajatteleva lukija huomaa heti, kuinka sopusointuinen ja yksinkertainen tässä esitetty Raamatun käsityskanta on, samalla kun kaikkien täytyy myöntää, että kolminaisuusoppi on aivan mahdoton ymmärtää ja selittää järkevällä tavalla. Tämän opin innoittamatkin kannattajat myöntävät tämän, ja jos tahtoo keskustella heidän kanssaan tästä opista, he mieluummin karttavat sitä, ennen kuin koettavat ryhtyä niin mahdottomaan yritykseen kuin sen selittämiseen; he turvautuvat siihen, että he kutsuvat oppiansa ”suureksi selittämättömäksi salaisuudeksi.” Kun nyt tällä opilla yhdessä Jumalassa olevasta kolmesta Jumalasta ei ole minkäänlaista puolustusta Raamatussa, kun se päinvastoin niin suoraan kuin epäsuorasti vastustaa sitä ensimmäisestä Mooseksen kirjasta Ilmestyskirjaan asti; ja kun se sotii kaikkea järkeäkin vastaan, on todella ihmeellistä, että se on voittanut niin suurta alaa kristittyjen keskuudessa, vieläpä protestanttienkin, jotka tunnustavat uskovansa Raamattuun ja väittävät jokaista oppia vastaan, jota se ei löydä sieltä. Kuinka tämä on mahdollista? Me vastaamme, että se on yksi niitä pimeitä salaperäisyyksiä, joilla Saatanan paavikunnan välityksellä on pimittänyt Jumalan sanan ja luonteen ja suunnitelman, niin kuin on kirjoitettu, että tämän maailman jumala on niin sokaissut uskottomien mielet, ”ettei heille loista valkeus, joka lähtee Kristuksen kirkkauden evankeliumista, hänen, joka on Jumalan kuva.” (2 Kor. 4:4) Saatana on sokaissut maailman täydellisellä sokeudella ja oppiverhoilla, pimittävillä harhaopeilla ja eksyttävillä salaperäisyyksillä, estääkseen niitä, jotka ovat löytäneet Herran, saamasta selvää tietoa totuudesta.

Mutta voidaan kysyä, mitä etua voi Saatanalle olla siitä, että hän tekee Herraamme Jeesuksen kirkkauden loiston ihmisille suuremmaksi kuin se todellisuudessa on? Eikö

hänen työnänsä olisi ennemmin pienentää Kristuksen kirkkautta? Me vastaamme, että Saatanan tapa on aina ollut vääristellä totuutta ja Raamattua, sekä koettaa saada näyttämään siltä kuin sen opit olisivat toisiaan vastustavia ja järjettömiä, jotta ihmiskunta siten estyisi näkemästä ja ymmärtämästä sitä suurta ihanuutta, viisautta ja sopusointua, mikä Jumalan sanassa ja suunnitelmassa on. Mitä useampia järjettömyyksiä Luojusta Saatanalla voi kutoa ihmisten mieliin, sitä helpommin hän onnistuu vieroittamaan Jumalan palveluksesta sellaisia, jotka ajattelevat enemmän ja jotka haluavat käyttää tervettä järkeään; ja mitä järjettömämmäksi hän onnistuu tekemään inhimilliset uskontunnukset, sitä perusteellisemmin hän hävittää todellisen uskon niistä, jotka puolustavat näitä harhaoppeja, ja sitä enemmän hän tekee edistääkseen pelkkää herkkäuskoisuutta todellisen uskon sijasta.

Tällä tavalla on suuri Vastustaja vuosisatojen kuluessa toiminut mitä suurimmalla menestyksellä pitääkseen nimiseurakunnasta poissa kaikki järkevään ajatteluun taipuvaiset ja kootakseen siihen herkkäuskoisimmat, taikauskoisimmat ja ajattelemattomimmat. Hän on peittänyt ja kätkenyt muutamia mitä kalliimmista totuuksista näennäisesti oikeilla mutta mitä turmelevimmilla harhaopeilla, ja sen tähden on Herran kansa edistynyt verrattain hitaasti. Mutta Jumalan kiitos, me elämme nyt siinä ajassa, jolloin tietämättömyyden peite yhä enemmän poistuu ja jolloin Jumalan lapset oppivat katsomaan pois niistä uskontunnustuksista, jotka pimeinä vuosisatoina sepitettiin heidän orjuuttamiseksi, ja oppivat nyt katsomaan suoraan Jumalan sanaan. Mutta oi! Hyvin monelle, erityisesti maailmanviisaille, tämä tapahtuu liian myöhään. He ovat jo siinä määrin yhdistäneet uskontunnustukset Raamatun kanssa, että kun he hylkäävät edelliset, he eivät voi muuta kuin heittää luotaan jälkimmäisenkin; ja sen sijaan, että etsisivät Jumalan sanasta todellista valoa, he ovat taipuvaisia jättämään sen huomiotta tai hylkäämään sen, ja luottamaan omaan järkeensä — inhimillisiin filosofioihin.

Tästä johtuu, että ”korkea kritiikki”, kehitysoppi, kristillinen tiede, teosofia ja muut Raamatun kieltävät oppijärjestelmät edistyvät meidän päivinäme niin nopeasti, samalla kun vanhat uskontunnustukset hajoavat kadottaen vaikutuksensa tai tullen kokonaan hyljättyiksi. Ainoastaan verrattain harvat ovat tulleet huomaamaan, että vika ei ole Raamatussa, vaan uskontunnustuksissa, ja harvat etsivät Raamatusta ”muinaisia polkuja” ja ”sitä uskoa, joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu.” — Jer. 6:16; Juuda 3

Mutta kuinka voi kolminaisuusoppi koskaan levitä niin laajalle kristittyjen kesken, ellei sitä opetettu ensimmäisille kristityille? Eikö se ole kirkon vanhimpia oppeja? Eikö se ollut olemassa jo 3. vuosisadalla? Me vastaamme, että sillä oli ensimmäinen pieni itunsa ja alkunsa jo 2. ja 3. vuosisadalla jKr. Ettei se kuitenkaan ole syntyisin 1. vuosisadalta, sen näyttävät kaikki apostolien kirjoitukset selvästi jokaiselle, joka tutkii Raamattua ennakkoluulottomasti. Kolminaisuusoppi syntyi hyvin luonnollisella tavalla — aluksi riidan kautta.

Ensimmäisellä vuosisadalla apostolit opettivat hyvin selvästi Kristuksesta, ei että hän oli Isä, Jehova, vaan että hän oli Jehovan poika, Messias, lähetetty maailmaan siunamaan sitä — pystyttämään Jumalan valtakuntaa ja saattamaan lopuksi järjestyksen aikaan nykyisestä synnin ja hämmennyksen tilasta. Väitettä, että hän oli Jumalan Poika, vastustettiin erilaisilla vastaväitteillä. Muutamit sanoivat, että hän oli petturi, toiset taas, että hän oli ainoastaan hyvä ihminen; toiset uskoivat, että hän kyllä oli syntynyt ihmeellisellä

tavalla, mutta ettei häntä sitä ennen koskaan ollut olemassa; toiset uskoivat totuuden, nimittäin että Jeesus ennen ihmiseksi tuloaan oli Jumalan Poika henkitasolla (hänellä oli henkiluonto), että hän sitten tuli Jumalan Pojaksi ihmistasolla lunastaakseen ihmiskunnan, ja että hän on nyt korkealle korotettu, niin että nyt kehoitetaan kaikkia kunnioittamaan ”Poikaa samoin kuin kunnioittavat Isää.” Niin kuin hyvin tiedämme, riidanhalu vie vaatimusten liioitteluun, ja siitä oli seurauksena, että moni, joka tahtoi taistella erilaisia vääriä käsityksiä vastaan Herramme persoonasta, meni päinvastaiseen äärimmäisyyteen ja väitti, että hän oli Isä Jehova itse.

Eräässä englantilaisessa uskonnollisessa sanakirjassa, jonka tekijänä on mm. ollut tunnettu kolminaisuusopin kannattaja tohtori Lyman (The Religions Dictionary, sivu 944) sanotaan:

”Vasta neljännen vuosisadan alussa alettiin kolminaisuuskysymystä valmistaa ja muodostaa opiksi sekä koettaa saada se sopusointuun kirkon opin kanssa yhdestä Jumalasta... Hedelmänä tämän pulman ratkaisuyrityksestä oli kolminaisuusoppi... Usko kolmeen jumalaan yhdessä persoonassa on erittäin huomattava ominaisuus hindulaisuudessa, ja on se huomattavissa myös persialaisessa, egyptiläisessä, roomalaisessa, japanilaisessa ja intialaisessa sekä useimmissa vanhemmissa kreikkalaisissakin jumaltarustoissa.”

Usko useampaan kuin yhteen jumalaan oli muinaisaikoina hyvin yleinen kaikissa kansoissa, paitsi israelilaisissa. Kuten kaikki tietävät, kreikkalainen jumalaistarusto tuntee suuren joukon jumalia, joista monella itse asiassa on sama voima. Niistä, jotka uskoivat näihin jumalaistarustoihin, näytti juutalaisten usko yhteen jumalaan naurettavalta ja köyhältä. Tästä tultiin siihen johtopäätökseen, että oppi kolmesta jumaluuspersoonasta voisi löytää helpommin vastakaikua pakanakristityissä, koska se oli sovittelu kautta maailman levinneen polyteismin (uskon moneen jumalaan) ja juutalaisiin juurtuneen monoteismin (uskon yhteen jumalaan) välillä. Ajatukset kolmesta Jumalasta ja että nämä kolme samalla kertaa muodostivat ainoastaan yhden Jumalan, piti epäilemättä olla jumaluusopin mestarinäyte, minkä kautta voitaisiin saada monen juutalaiskristityn käsitys lähempään sopusointuun yleisen, pakanain kesken vallitsevan käsityksen kanssa, joita viimeksi mainituista mielellään tahdottiin tyydyttää, jotta saataisiin heidät ”kristillisen” kirkon yhteyteen. Sama ajatus oli myös alkuna neitsyt Marian palvelemisen perustamiseen; tahdottiin noudattaa ja tyydyttää niiden miljoonien pakanoiden taikauskoa, jotka palvelivat Isistä, Dianaa ja muita jumalattaria. Meidän tulee muistaa, että sinä aikana, jolloin nämä opit syntyivät, olivat kirkon johtavat miehet hylänneet toivon Kristuksen takaisintulemisesta perustamaan valtakuntaansa. He olivat sen sijaan tehneet itselleen uuden toivon, nimittäin sen, että voisivat käännä koko maailman ja siten perustaa Jumalan valtakunta maan päälle pappisvallan muodossa, jonka etunenässä ja hallitsijana olisi paavi Kristuksen asemesta, hänen sijaishallitsijanaan.²

Että kolminaisuusoppi on niin yleisesti hyväksytty ja että siitä sitkeästi pidetään kiinni, riippuu siitä taikauskaisesta pelosta, minkä katolilaiset ja sittemmin myös protestantitset papit ovat istuttaneet kansaan uhaten, että kuka ikänä uskaltaisi kieltää kolminaisuusopin, joutuisi suoraa päätä iankaikkiseen vaivaan. Mutta samalla kertaa myönnetään, että tämän oppi on käsittämätön ja että niin muodoin kukaan ei todella usko siihen, koska

2 Katso Raamatuntutkielmien 2. osa, 9. luku; 3. osa 4. luku.

kukaan ei toden teolla voi uskoa sellaista, mikä on käsittämätöntä. Eri opit ja tavat, ei ainoastaan protestanttiset vaan myös katolilaiset, kieltävät kolminaisuusopin. Protestantit esimerkiksi rukoilevat Isää ”Jeesuksen nimessä”, ”Jeesuksen tähden” jne. tunnustaen siten, että Isä ja Poika ovat kaksi itsenäistä persoonaa, eivätkä yksi ja sama persoona. Roomalaiskatoliset tunnustavat samaten persoonien eron, sillä he rukoilevat alempia pyhimyksiään, että nämä rukoilisivat neitsyt Mariaa, että tämä pyytäisi Jeesusta rukoilemaan Isää heidän puolestaan.

Tämä ei kuitenkaan estä heitä itsepintaisella kiihkolla pitämästä kiinni tästä epäamatullisesta, järjettömästä ja käytännöllisessä suhteessa arvottomasta opista, jonka protestantit saivat paavilaisuudesta pimeinä aikakausina; niin, vieläpä enemmänkin, sitä pidetään oikeauskoisuuden koetuskipinä niin, että Rooman kirkko sekä protestanttien suurin erehtymättömyyden mittapuu – evankelinen allianssi – leimaa kolminaisuusopin kieltäjän kerrettiläiseksi. Totuus on kuitenkin voimakas ja saa lopullisesti voiton. Jumala on kuitenkin antanut olosuhteiden muodostua niin kuin ne nyt ovat, jotta jokainen, joka tunnustaa olevansa hänen lapsensa ja hänen opettamansa, tulisi koetelluksi luonteensa ja uskollisuutensa suhteen Jumalaa ja hänen sanaansa kohtaan. Sen tähden on jokaiselle totuuden etsijälle tärkeää olla rehellinen itseänsä ja taivaallisen Isän sanaa kohtaan, joka yksistään voi tehdä meidät viisaiksi pelastuaksemme. Muistakaamme, että ainoastaan totuus pyhittää, ja että eksytys sitä vastoin aina vaikuttaa pahaa.

Isä Jumala ja Poika Jumala

Tässä lienee nyt paikallaan tutkia muutamia raamatunkohtia, joiden oletetaan suosivan kolminaisuusoppia, mutta jotka todellisuudessa eivät sisällä mitään, mikä tukisi sitä.

Ensiksi väitetään, että Raamattu puhuu Herrastamme Jeesuksesta Jumalana. Kun ei nyt kuitenkaan ole enempää kuin yksi Jumala, nimitysten ”Isä Jumala” ja ”Poika Jumala” täytyy olla yhden ja saman persoonan kaksi eri nimeä. Tutkikaamme nyt tätä kysymystä Jumalan sanan valossa pitämättä edeltäpäin mitään ratkaistuna, ennen kuin olemme koetelleet tiellämme joka askeleen. Se vaikeus, mikä meillä on vastassamme, riippuu lähes yleisestä täsmällisten ja yhdenmukaisten raamatunkäännösten puutteesta.

Nimi ”Jehova” esiintyy Vanhassa Testamentissa yli 5300 kertaa, mutta suomalaisessa käännöksessä se on käännetty sanalla Herra. Ja kun arvonimet Adonai, Adon ja Elohim, joita käytetään niin hyvin Isä Jumalasta kuin muistakin henkilöistä, käännetään myös samalla lailla, katoaa tämän käännöksen kautta täydellisesti alkutekstissä selvästi esiintyvä erotus Isän Jumalan (Jehovan) ja muiden olentojen välillä. Arvonimi Elohim (myös: El, Eloa, Ela) esiintyy yli 2500 kohdassa ja merkitsee enimmäkseen Jehovaa, mutta usein se tarkoittaa myös muita olentoja; sen tähden täytyy tekstin yhteyden määrätä ketä tarkoitetaan. Tahdomme esittää raamatunpaikkoja, jotka täydellisesti selvittävät meille ja osoittavat epäamättömästi, että sana ”elohim” merkitsee ”voimallista.” Kun nyt tämä arvonimi annetaan Jehovalle, se on aivan paikallaan, sillä hän on Kaikkivoipa. Se sopii myös enkeleille, sillä nekin ovat voimallisia; ja niillä käynneillä, joita he Vanhan Testamentin kertomusten mukaan tekivät ihmisten luona, he olivat erityisesti voimallisia, koska olivat Jehovan, Kaikkivaltiaan, edustajina. Myös suuria, vaikutusvaltaisia henkilöitä nimitettiin

oikeudella elohimeiksi, voimallisiksi. Vaikka sana on monikkomuodossa (yksikkö muoto on eloa), sitä käytetään väliin yhdestä, väliin taas useammasta henkilöstä puhuttaessa.

Ne kohdat, joita seuraavassa esitämme, todistavat täydellisesti, että Raamattu väliin kutsuu Herraamme Jeesusta Jumalaksi (elohim), väliin Adoniksi (Mestari, Herra) ja väliin Adonaiksi (minun Herrakseni), mutta ei koskaan Jehovaksi.

”Elohim” (voimallisia) käännetty ”enkeleiksi”

Ps. 8:6. ”Sinä [Jehova — katso jae 2] teit hänestä lähes jumal' olennon [hebr. tekstin mukaan: Sinä teit hänet vähää vähemmäksi enkeleitä (elohim)], sinä seppelöitsit hänet kunnialla ja kirkkaudella.”

Että tässä on oikein kääntää elohim enkeleiksi selviää siitä, että henkeytetty apostoli puhuessaan Jeesuksen alennuksesta esittää juuri tämän paikan kääntäen sanan elohim kreikan kieleen sanaksi ”angelos.” — Hebr. 2:7,9

”Elohim” (voimallisia) käännetty ”jumaliksi”

Viitattaessa pakanoiden epäjumaliin käytetään elohim (voimallinen) sanaa 196 kertaa, ja aivan oikein, sillä ne olivat voimallisia ja vaikutusvaltaisia palvelijoihinsa nähden.

Jehova Elohim (Kaikkivaltias) vastakohtana toisille elohimeille (voimallisille)

Ps. 86:6-8. ”Ota, Herra [Jehova], korviisi minun rukoukseni... ei ole sinun vertaistasi, Herra, jumalien [elohim, voimallisien] joukossa.”

Ps. 95:3. ”Herra [Jehova] on suuri Jumala [el, voimallinen], suuri Kuningas yli kaikkien jumalien [elohim, voimallisten].”

Ps. 50:1. ”Jumala, Herra [Jehova] Jumala [kirjaimellisesti: jumalien Jumala — el elohim, voimallisten valti] puhuu.”

Ps. 29:1,2. ”Antakaa Herralle [Jehovalle], te Jumalan pojat [el, jumalat, voimalliset], antakaa Herralle [Jehovalle] kunnia ja väkevyys! Antakaa Herralla [Jehovalle] hänen nimensä kunnia, kumartakaa Herraa [Jehovaa] pyhässä kaunistuksessa!”

1 Moos. 17:1. ”...Ilmestyi Herra [Jehova] Aabrahamille ja sanoi hänelle: minä olen Jumala [el] kaikkivaltias.”

2 Moos. 15:11. ”Herra [Jehova], kuka on sinun vertaisesi jumalien [el, voimallisten] joukossa?”

1 Moos. 14:22. ”Abram sanoi... minä nostan käteni Herran [Jehovan], Jumalan [el], Korkeimman, taivaan ja maan luoja, puoleen.”

Ps. 96:4. ”Sillä herra [Jehova] on suuri ja sangen ylistettävä, hän on peljättävä yli kaikkien jumalien (elohim, voimallisten).”

Nämä raamatunpaikat riittänevät esimerkiksi. Jos joku haluaa nähdä useampia samanlaisia raamatunpaikkoja, hän löytää niitä Raamatusta.

Elohim käytetty ihmisistä

Niiden ennen mainittujen 196 paikan joukosta, joissa elohim on käännetty jumaliksi, tarkoittavat todennäköisesti vähintään puolet ihmisiä – mahtavia, kuninkaita, ruhtinaita, jalosukuisia ym. Mutta esimerkin vuoksi esitämme vain muutamia kohtia, joissa elohim tarkoittaa Herran kansaa.

1 Moos. 23:6. Aabrahamia kutsutaan elohimiksi: ”Sinä [Aabraham] olet Jumalan ruhtinas [elohim: suuri, voimallinen; hebr. tekstin mukaan ”suuri ruhtinas”] meidän keskuudessamme”

2 Moos. 7:1. Moosesta nimitetään Faaraon jumalaksi (elohim). ”Katso, minä asetan sinut [Mooseksen] jumalaksi [elohim] Faaraolle.”

2 Moos. 21:6. Israelin tuomareita (johtomiehiä, voimallisia) kutsuttiin elohimeiksi: ”Niin hänen isäntänsä vieköön hänet Jumalan [elohim: tuomarit, voimalliset] tykö [hebr. tekstin mukaan: tuomarien tykö].”

2 Moos. 22:8,9. ”Mutta jos varasta ei tavata, astukoon talon omistaja Jumalan [elohim: tuomarien, voimallisten] eteen... Tulkoon kummankin asia Jumalan [elohim: tuomarien] eteen; ja se, jonka Jumala [elohim: tuomarit] tuomitsee syylliseksi, korvatkoon toiselle kaksinkertaisesti.”

2 Moos. 22:28. ”Jumalaa [elohim: tuomareita] älä herjaa, kansasi ruhtinasta älä kiroa.” Huomaa Paavalin vahvistus tähän paikkaan. – Apt. 23:5

Pyhiä kutsuttu nimellä Elohim

Ps. 82:6. ”Minä sanon: te olette jumalia [elohim, voimallisia], ja kaikki tyynni korkeimman poikia; kuitenkin te kuolette, niin kuin [muutkin] ihmiset kuolevat ja kaadutte niin kuin kuka ruhtinas tahansa [hebr. tekstin mukaan: niin kuin yksi ruhtinaista].” Pyhien täytyy kuolla, mutta uhrina, niin kuin Kristus Jeesus, heidän ”Päänsä”, eikä niin kuin Adam oman syntinsä tähden.

Tämän kohdan mainitsi Jeesus ja sovitti niihin, jotka vastaanottivat Jumalan sanan hänen suustaan – niihin, joilla oli ”korvat kuulla”, ja se soveltuu vielä samaan luokkaan.³

3 Koko psalmi (82) näyttää tarkoittavan Herraamme Jeesusta nyt, hänen toisessa läsnäolossaan (parusiasaan), Jumalan määräämänä vapauttajana ja tuomarina. Häneen sovitamme sanat, ”Jumala [elohim, Kristus, Isän määräämä tuomitsemaan nyt maailmaa] seisoo Jumalien kokouksessa [raha-, valtio- ja kirkkoruhtinasten keskellä], hän on tuomari jumalien [elohim, näiden mahtavien] keskellä.” Hänen esitetään ensin rankaisevan näitä ruhtinaita ja vaativan heitä harjoittamaan vanhurskautta, mutta ”ei he välitä siitä, eikä heillä ole taitoa, pimeydessä he vaeltavat [tietämättöminä siitä, mitkä seuraukset heidän vallanpidostaan on]; sentähden kaikki maan [yhteiskuntajärjestyksen] perustukset horjuvat.” On hyödyttöä koettaa parantaa vanhaa ”järjestystä”; sen täytyy hajota antaakseen tilaa uusille taivaille ja uudelle maalle – uudelle yhteiskuntajärjestykselle. Jakeet 6 ja 7 on tarkoitettu hänen uskolliselle ”pienelle laumalleen.” Kun kaikki pyhät valitut on koottu – kun kaikki ovat kuoleman kautta tulleet ”esiripun” sisäpuolelle – silloin kuuluu huuto Kristukselle (Päälle ja ruumiille): ”Nouse, Jumala, [elohim] tuomitse maa, sillä sinä perit kaikki pakanakansat.” Ensinnäkin, perustaakseen valtakuntansa, antaa tuomioittensa käydä yli maan. Tämä saa aikaan suuren ”ahdistuksen ajan, jonka kaltaista ei ole ollut siitä saakka, kun kansoja on ollut.” Silloin ylpeät masennetaan ja nöyrät korotetaan; ja sillä lailla aletaan ”kaiken ennalleenasettamisen ajat”, joista kaikki pyhät profeetat ovat puhuneet. – Apt. 3:19-23

”Rakkaani, nyt me olemme Jumalan lapsia [poikia]” — niiksi luettuja, toivoen Jumalan armosta ”tulevamme jumalallisesta luonnosta osallisiksi.” — Joh. 10:34,34; 1 Joh. 3:2; 2 Piet. 1:4

Elohim käännetty ”mahtavaksi”, ”väkeväksi” jne.

Tämä sana käännetään toisinaan sanoilla mahtava, väkevä jne. elottomien asioiden yhteydessä:

1 Moos. 30:8. ”Jumalan [elohim: voimallisia, suuria] taisteluja minä olen taistellut.”

Ps. 36:7. ”Sinun vanhurskautesi on kuin Jumalan [el; mahtavat, suuret] vuoret.”

Hes. 32:21. ”Mahtavimmat [el] sankareista puhuvat...”

1 Moos. 31:29. ”Minulla olisi valta [el] tehdä teille pahaa.

Sanat ”Jumala” ja ”Herra” Uudessa Testamentissa

Uudessa Testamentissa asian tekee yksinkertaisemmaksi käytettyjen sanojen harvalukuisuus, mutta sanottakoon, että niistä kreikkalaisista sanoista, jotka on käännetty Jumalaksi ja Herraksi, ei voi nähdä, tarkoittavatko ne Isä Jumalaa vai Poikaa. Asia on jätetty kokonaan lukijan päätettäväksi, ja ainoastaan lauseen rakenne ilmaisee tarkoituksen — paitsi siinä, missä ”theos” sanaa on käytetty kahdesti samassa lauseessa, on toisinaan käytetty kreikkalaista määräävää artikkeli erottamaan Jumalan eräästä jumalasta, voimallisesta. Valaisevan esimerkin tähän löydämme Johanneksen 1:1, missä luemme, ”Sana oli Jumalan [ho theos] tykönä, ja Sana oli [eräs] Jumala [theos].” Mutta yleensä tarkka, ennakkoluuloton lukija ymmärtää helposti mitä apostoli tarkoittaa. Se on niin helposti huomattavissa, että on ihmeellistä kuinka olemme voineet olla siitä niin kauan epä tietoisia.

Sana ”Jumala” on meidän Uudessa Testamentissamme melkein aina käännetty kreikkalaisesta sanasta ”theos”, tarkoittaa tämä sitten taivaallista Isää tai Poikaa, Herraamme Jeesusta, tai myös epäjumalia. Esim. Apt. 17:18 on sana ”daimonion” käännetty sanalla jumalia, vaikka se merkitsee oikeastaan pahoja henkiä, demoneja.

”Theos” sanasta johtuva ”theios”, joka esiintyy kolmessa eri kohdassa, on kerran käännetty sanaksi jumaluus (Apt. 17:29) ja sanoiksi jumalallinen ja jumalinen (2 Piet. 1:3,4) — joka kerta tarkoittaen Jumalan ominaisuuksia (voimaa, luonnetta jne.) tai luontoa, missään suhteessa tukematta oppia yhdestä Jumalasta kolmessa persoonassa. Samasta sanasta muodostettu ”theiotes” esiintyy kerran, ja se on käännetty sanaksi jumalallisuus (Room. 1:20). ”Theotes”, toinen muoto samasta sanasta, esiintyy kerran (Kol. 2:9) ja se on käännetty sanalla jumaluus.

Tämä viimeksi mainittu paikka sanoo meille, että kirkastetussa Kristuksessa, seurakunnan Päässä, asuu kaikki täyteys, kaikki riittävä viisaus, armo ja voima, jotta hän ei voisi ainoastaan johtaa seurakuntansa, ruumiinsa, kaikkia asioita, vaan myös Isän edustajana panna toimeen kaikki, mitä tarvitsee tehdä, jotta Jumalan suunnitelma, joka on uskottu hänen toimeenpantavakseen, saavuttaisi onnellisen lopputuloksen.

**”Herraa, sinun Jumalaasi, pitää sinun kumartaman
ja häntä ainoata palveleman.” – Matt. 4:10**

Muutammat väittävät, että se seikka, että Jeesus otti vastaan kunnioitusta moittimatta siitä, merkitsee sitä, että hän on Jehova itse. Hänen yllä mainittujen sanojensa selitetään silloin merkitsevän, että olisi väärin muiden olentojen, paitsi Jehovan, vastaanottaa kunniaa. Me vastaamme: Ei. Tulkitsemalla nämä sanat näin antaisimme niille merkityksen, jota niillä ei ole, ja saattaisimme ne ristiriitaan toisten raamatunkohtien kanssa. Jo profeetat olivat ilmoittaneet Jehovan säädöksen Kristuksen suhteen – ”Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin” ja ”Kumartakoot häntä kaikki Jumalan enkelit.” (Ps. 2:7; 97:7; Hebr. 1:5,6) Herramme Jeesus tiesi tämän. Hän tiesi myös, että Jehovan enkelilähettiläitä oli ennen kunnioitettu Jehovan edustajina; ja hän tiesi myös, että hän itse oli ylhäisin lähettiläs, ainosyntyinen Poika, ”liiton enkeli”, jonka Isä oli pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan. Hän tiesi sen tähden, että jokainen, joka kunnioitti häntä, kunnioitti myös Isää. – Mal. 3:1

Todellakin hän itse sanoi, ”Joka ei kunnioita Poikaa, se ei kunnioita Isää, joka on lähettänyt hänet.” – Joh. 5:23; 1 Joh. 2:23

Kreikkalainen sana, joka Uudessa Testamentissa on käännetty sanaksi kumartaa, on ”proskuneo”, joka merkitsee ”suudella kättä”, kuten koira nuolee isäntänsä kättä. Se merkitsee kunnioituksen osoittamista.

Tätä vastaava hebrealainen sana on ”shawkaw”, joka merkitsee kirjaimellisesti kumartamista, eli siis kunnioittamista. Tämä sana esiintyy 170 kertaa Vanhassa Testamentissa, mutta ainoastaan noin puolet näistä sanoista tarkoittavat Jumalan kunnioittamista; 74 kohdassa puhutaan etevistä ihmisistä, joille on osoitettu sellaista kunniaa (kumartamista). Tahdomme ainoastaan esimerkin vuoksi viitata seuraaviin kohtiin, jotka valaisevat tätä asiaa: 1 Moos. 23:7,12; 27:29; 1 Sam. 24:9; 25:23,41; 2 Sam. 9:6; 14:4, 22,33. 1 Moos. 18:2-4 kerrotaan, että Aabraham osoitti sellaista kunnioitusta ”kolmea miestä” kohtaan, joista hän ei silloin vielä tiennyt muuta, kuin että he olivat tavallisia ihmisiä.

Näistä kohdista käy selville, että ensimmäisen käskyn kieltoa – ”Älä kumarra (shawkaw) niitä, äläkä niitä palvele” – ei käsitetty, eikä tule käsittää niin kuin sillä olisi kielletty osoittamasta kunnioitusta sellaisille ihmisille, jotka ansaitsevat tunnustusta ja kunniaa tai jotka ovat korkeassa asemassa. Eivät juutalaisetkaan erehtyneet kumartaessaan (shawkaw) niitä enkeleitä, jotka toivat heille sanoman Jehovan nimessä ja tunnustivat hänet Jumalaksensa. Sellainen kunnian osoitus hyväksyttiin aina, eikä sitä koskaan moitittu. Kielto koskee ainoastaan sellaisten kuvien eli muiden jumalien kumartamista ja kunnioittamista, jotka asetetaan Jumalan sijalle hänen kilpailijoinaan. Sellaista kumartamista ei Jehova voi sietää. Ne juutalaiset, jotka tunnustivat Jeesuksen Jumalan lähettämäksi, eivät siis millään tavalla tehneet väärin osoittaessaan hänelle kunniaa ja arvonantoa. Ja sitä enemmän tulisi tehdä sitä niiden, jotka tunnustavat Herran Jeesuksen siksi, miksi hän itsensä sanoi – Jumalan Pojaksi.

Me voimme olla varmat siitä, että ne farisealaiset, jotka poimivat kiviä tappaaksensa Herramme sen tähden, että hän sanoi olevansa Jumalan Poika, olisivat varmasti raivostuneet hillittömästi ja kivittäneet sekä Jeesuksen että hänen kumartajansa epäjumalan

palvelijoina, jos heillä kansana olisi ollut yhtä äärimmäisyyteen asti menevä käsitys kumartamisesta ja kunnioittamisesta (proskyneo) kuin on niillä, joiden äärimmäisyyteen meneviä käsityksiä vastaan me taistelemme, ja olemme osoittaneet vääriksi.

Mutta kunnian ja armon osoittaminen ihmistä kohtaan, joka on tunnettu epäjumalan edustajana – vale-kristuksena eli vääränä kristuksena, Antikristuksena – joutuu sen kiel-
lon alaiseksi, minkä ensimmäinen käsky sisältää. Niin muodoin uskomme, että paavien kumartaminen (kunnioittaminen) on väärää palvelemista, sillä hänellä ei ole vähintäkään oikeutta esiintyä virassaan ”Kristuksen sijaisena.” Tämän perusteella kieltäytyi Jeesuskin tunnustamasta Saatanaa ja hänen suurta valtaansa tässä maailmassa; sillä tämä valta oli paha ja tahallaan Jehovan lakeja vastaan sotiva. Saatana kaiketi toivoi, ettei Jeesus vastustais pahaa, vaan että hän pitäisi arvossa ja kunnioittaisi niitä pahoja tapoja, mitkä jo vallitsivat Saatanan hallitusalueella. Sen tähden hän tarjoutui olemaan Herramme apuna hänen valtakuntansa perustamisessa. Mutta Jeesus heti hylkäsi tämän tarjouksen, ja hänen vastauksensa merkitsi: Minä olen täydellisesti yhtä Jehova Jumalan kanssa ja siis myös sopusoinnussa hänen profeettallisen sanansa kanssa, joka sanoo, ”Herraa [Jehovaa], Jumalaasi, tulee sinun kumartaa ja häntä ainoaa palvella”; ja koska sinä olet hänen tahallinen vastustajansa, en minä voi kumartaa sinua enkä menettelytapojasi enkä myöskään palvella sinun asiaasi enkä toimia yhdessä sinun kanssani. Meidän asiamme eroavat jyrkästi toisistaan. Minä en tahdo olla missään tekemisissä sinun kanssasi. – Vertaa Matt. 4:10; 5 Moos. 10:20,21

Jos Herramme Jeesus olisi esiintynyt Jehovan kilpailijana, sen sijaan että hän olisi ollut Poika ja palvelija, olisi kaikki hänelle annettu kunnia merkinnyt Isän halveksimista ja ollut syntiä – epäjumaluutta. Mutta hän selitti kuitenkin päinvastoin selvästi, että ”Isä on minua suurempi”; ja hän neuvoi opetuslapsiaan rukoilemaan Isää sanoen, ”Jos te anotte jotakin Isältä, on hän sen teille antava minun nimessäni.” – Joh. 16:23

”Minä ja Isä olemme yhtä” – Joh. 10:30

Tätä raamatunkohtaa pidetään todistuksena siitä, että Herramme Jeesus on oikeutettu saamaan ”Jehova” nimen, ja että hän oli sekä Isä että Poika – eli että hänellä ei ollut Isää, eikä hän ollut Poika.

Seurauksena näistä sekoittavista ja hämäristä käsityksistä, jotka ovat vallalla ”kolmiyhteyteen” nähden, näyttää suuri osa muuten järkevästä ihmisistä unohtavan, että löytyy muunkinlaista yhteyttä kuin persoonallista. Kuitenkin merkitsevät sanat ”yhteys” ja ”yhtä” kaikissa muissa tapauksissa sopusointua, yhdenmukaisuutta aikomuksiin, tahtoon ja mielenlaatuun nähden. Kuinka sokeaksi inhimillinen selite voi saattaa meidät, näemme hyvin siitä seikasta, että Jeesuksen oma selitys hänen yhteytensä laadusta Isän kanssa, kokonaan syrjäytetään. Hän sanoi eräässä rukouksessaan Isälle: ”En minä maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka sinä olet antanut minulle, koska he ovat sinun... Mutta en minä rukoile ainoastaan näiden edestä, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun, että he kaikki olisivat yhtä niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa, että hekin meissä olisivat... että olisivat yhtä, niin kuin me olemme yhtä, minä heissä, ja sinä minussa, että he olisivat täydellisesti yhtä.” – Joh. 17:9,20-23

Tässä on nimenomaan sanottu, että se seurakunnan yhteys, jota Herra rukoili, on aivan samaa laatua kuin yhteys Isän ja Pojan välillä. Mutta että seurakunnan yhteys ei ole persoonallista yhteyttä, vaan mielen yhteyttä, siitä ei tarvitse keskustella. Ilmeisesti Lunastajamme ajatteli sydämen, aikomuksen ja tahdon yhteyttä seuraajiensa keskuudessa, ja että tämä yhteys oli samaa lajia kuin hänen yhteytensä Isän kanssa. Ja seurakunnan täytyy saavuttaa tämä yhteys aivan samalla tavalla kuin Poika saavutti yhteyden Isänsä kanssa. Poika oli yhtä Isänsä kanssa siinä, että hän täydellisesti hyväksyi Isän tahdon omakseen sanoen, ”Älköön minun tahtoni tapahtuko, vaan sinun!” Niin täytyy myös jokaisen seurakunnan jäsenen tulla täyteen sopusointuun Isän ja Pojan kanssa sen kautta, etteivät tee omaa tahtoaan, vaan syrjäyttävät sen ja omaksuvat Kristuksen tahdon, joka on myös Isän tahto. Yksinomaan tällä tavalla tulee seurakunta siihen yhteyteen, jota Herramme rukoili ja jonka hän näytti olevan samaa laatua kuin yhteys Isän ja hänen välillä. Kuinka ihmeellistä onkaan, että vielä löytyy sellaisia, jotka yrittävät käyttää väärin ja väaristellä näitä Herran selviä sanoja saadakseen niistä tukea järjettömälle ja epäraamatulliselle kolminaisuusopille — kolme Jumalaa yhdessä persoonassa. Kuinka ihana ja järkevä onkaan sen sijaan se raamatunmukainen hengen yhteys, mikä vallitsee Isän, Pojan ja seurakunnan välillä.

”Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän”

Sen jälkeen kun Herra oli julistanut olevansa tie, totuus ja elämä, ja ettei kukaan ihminen voi tulla Isän tykö muuten kuin hänen kauttaan, sekä että jokainen, joka tuntee hänet, tuntee myös Isän, Filippus sanoi Herrallemme Jeesukselle: ”Herra, näytä meille Isä, niin tyydymme.” Jeesus vastasi hänelle, ”Niin kauan aikaa minä olen ollut teidän kanssanne, etkä sinä tunne minua, Filippus! Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän; kuinka sinä sitten sanot: 'Näytä meille Isä?' Etkö usko, että minä olen Isässä, ja että Isä on minussa? Niitä sanoja, jotka minä teille puhun, minä en puhu itsestäni, ja Isä, joka minussa asuu, tekee teot, jotka ovat hänen.” — Joh. 14:7-10

Meitä vaaditaan hyväksymään nämä Herramme Jeesuksen sanat todistuksena siitä, että hän on Jehova (eikä Jehovan Poika), ja että Jehova nimitys siten kuuluu oikeudella hänelle. Mutta kaikkien tulee ottaa huomioon, että koko tämän tekstin yhteys osoittaa sellaisen erotuksen Isän ja Pojan välillä, ettei yksikään järkevä ihminen käyttäisi tätä tekstiä, jos hän tahtois vahvistaa sitä käsitystä, minkä kolminaisuusopin puolustajat koettavat saada tästä kohdasta. Koko kysymys on nyt tämä: Mitä Herramme halusi opettaa näiden sanojen kautta — ”Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän?” Me vastaamme, että hän tahtoi antaa meidän ymmärtää, että on mahdotonta ihmiselle, joka on lihallinen ja maallinen olento, nähdä Jumala, joka on henkiolento. Siten todisti apostoli Johannes, ettei ”kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainokainen (ainosyntyinen) Poika, joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanut.” (Joh. 1:18) Hän tahtoi opettaa heille samaa kuin mitä Herra sanoi Moosekselle: ”Sillä ei yksikään ihminen, joka minut näkee, voi elää.” Tästä johtuu, ettei Isä voinut näyttäytyä ihmisille muuten kuin joko yliluonnollisella tavalla aukaisemalla heidän silmänsä näkemään hänen kirkkautensa henkiolentona ja sen kautta asettamalla heidät kuoleman vaaraan, tai ilmestymällä heille liharuumiissa, että ihmiset kosketuk-

sen ja seurustelun kautta hänen kanssaan saisivat oppia tuntemaan jotakin hänen luonteestaan.

Ja eikö Jumala ole tehnytkin juuri näin? Hänen ainosyntyinen Poikansa, meidän Herramme, edusti täydellisesti Jumalan mieltä eli tahtoa, kun hän tuli lihaksi ja asui ihmisten parissa. Sen tähden hän oli Jumalasta paras, tarkin ja luotettavin kuva, mitä ikänä on ollut tai koskaan olisi mahdollista antaa ihmiskunnalle. Nähdessä ja tuntien läheisesti Herran Jeesuksen Filippus ja toiset apostolit tunsivat Isän niin täydellisesti kuin ihmisten on mahdollista tuntea hänet. He tunsivat hänet siinä suurimmassa määrässä, missä Isä voi ilmaista itsensä ihmiskunnalle. Koskaan ei ole annettu, eikä anneta, eikä voida koskaan antaa ihmisille selvempää, varmempaa ja täydellisempää ilmestystä Jumalasta kuin se, joka annettiin Jeesuksen Kristuksen persoonassa; sillä kun hän ”tuli lihaksi”, oli ”hän [Jumala] ilmestynyt [kreikk. tehty näkyväksi] lihassa.” (1 Tim. 3:16) Samalla lailla selittää apostoli seurakunnasta, Kristus-ruumiin uskollisista jäsenistä, ”Olemme alati annetut kuolemaan Jeesuksen tähden, että Jeesuksen elämäkin tulisi kuolevaisessa lihassamme näkyviin [kreikk. tehdyksi näkyväksi].” — 2 Kor. 4:11

Täydellinen ihminen on täydellinen kuva näkymättömästä Jumalasta, ja sen takia hänestä paras esitys, mikä voidaan antaa. Niin ovat myös vanhat arvokkaat täydellisinä ihmisinä taivaallisen Isän, taivaallisen Pojan ja Kristuksen taivaallisen morsiamen, parhaita edustajia ihmisten keskuudessa tuhatvuotiskautena. Se, joka näkee heidät, näkee Jumalan ilmestyneenä lihassa — Jumalan kuvan lihassa. Ja tämä on se ihana tila, jonka saavuttamiseen koko huokaavalle ihmiskunnalle annetaan etuoikeus, jos se vaan tahtoo siihen tulla Kuninkaallisen papin ja hänen ”veljiensä”, alipappien, johdolla sekä vanhojen arvokkaiden välityksellä, jotka valtakunnan maallisina edustajina ovat maan ”päämiehiä.” — Ps. 45:17

”Joka ei, vaikka hänellä olikin Jumalan muoto, katsonut saaliiksensa olla Jumalan kaltainen.” — Fil. 2:6

Meidän tavallisten raamatunkäännöstemme mukaan apostoli Paavali olisi tällä lauseella tehnyt sen hämmästyttävän väitöksen, ettei Kristus ollessaan Jumalan muodossa, pitänyt saaliinaan (rosvouksena, ryöstämisenä) olla yhdenvertainen Jumalan kanssa. Ennen kaikkea tulisi huomata, ettei tämä paikka suinkaan opeta kolminaisuusoppia eikä sitä, että Herramme Jeesus on Isä, Jehova; sillä kuinka hän siinä tapauksessa olisi ajatellut ryöstöä tai olla yhdenvertainen Jumalan kanssa? Sanat ”saalis” ja ”yhdenvertainen” sanovat jo itsestäänkin aivan selvästi, että Isä ja Poika eivät ole yksi henkilö, vaan kaksi eri persoonaa. Mutta kuinka kummalliselta näyttääkään, että apostolien sanat tämän asian suhteen ovat niin erilaiset kuin Herramme sanat. Hän julistaa: ”Isä on minua suurempi”; ”en minä voi itsestäni tehdä mitään.” Me kysymme: Kadottiko Herramme Jeesus nöyryytensä, niin että hän myöhemmin päätti olla yhdenvertainen Isän Jumalan kanssa?

Ja toiseksi huomaamme, kuinka suuressa ristiriidassa sellainen käsitys on sen opetuksen kanssa, mitä apostoli koetti teroittaa mieleen. Koettiko apostoli saada seurakunnan jäsenet haluamaan ja anastamaan Isän tai toistensa kunnian? Ei suinkaan. Päin-

vastoin hän kehottaa vastustamaan pöyhkeyttä ja suosimaan nöyryämielisyyttä, ja että kunkin tulisi pitää toista itseään parempana. Hän vakuuttaa lukijoilleen, että Herrallamme Jeesuksella oli tällainen nöyryä luonne sanoen, ”Olkoon teillä se mieli, joka Kristukselle Jeesuksella oli.” Jos Herramme Jeesuksen mielenä oli anastaa Isän kirkkauden ja kunnian pitämättä sen tekemistä ryöväyksenä, se merkitsisi, että Herran hengen omaavan seurakunnan tulisi anastaa se kirkkaus ja kunnia, mikä on mahdollinen saavuttaa, ja pitää tätä tekoa oikeutettuna, ja että meillä siten olisi sama mieli eli luonne, minkä Kristus osoitti itsellään olevan.

Mutta tämä on aivan väärin: Käännös ei ole täysin oikea. Se on epätäydellinen ja voi antaa hieman päinvastaisen käsityksen, kuin mikä apostolin tarkoituksena on. Kreikkalainen sana ”harpagmos”, joka tässä on käännetty ”saaliiksi”, esiintyy vain tämän ainoan kerran Uudessa Testamentissa; siihen liittyy ajatus ryöstöstä eli laittomasta hankkimisesta. Samassa lauseessa sana ”kaltainen” on käännetty sanasta ”isa”, joka on kirjaimellisesti ”yhdenvertainen.” Paavalin ajatus voidaan kääntää melkein samoilla sanoilla ajatuksen ollessa päinvastainen: ”Joka ei... pitänyt ryöstösaaliinaan olla yhdenvertainen Jumalan kanssa.” Herramme Jeesuksen menettely asetetaan siten vastakohtaksi Saatanan menettelylle, Saatanan, joka yritti anastaa Jumalan aseman ja kunnian. (Jes. 14:12-14) Tämän paikan (Fil. 2:6) edellä ja jäljessä olevat jakeet osoittavat selvästi, ettei mitään tule tehdä turhan kunnian pyynnöstä, ja että Kristus oli hyvin nöyryämielinen, ja että meidänkin tulisi olla nöyryämielisiä ja siten vaeltaa hänen askeleissaan. Huomaa seuraavat harpagmos-sanan käännökset, jotka ovat eri uskonlahkojen huomattavien oppineiden esittämät:

”Ei ajatellut sitä hartaasti haluttavana asiana.” — Clerke

”Ei ajatellut innokkaasti ottaa.” — Wakefield

”Ei pitänyt... innokkaasti haluttavana asiana.” — Stewart

”Joka ollessaan Jumalan muodossa ei pitänyt Jumalan kanssa yhdenvertaisena oloa siepattavana asiana.” — Rotherham

”Joka ollessaan [reunam. alkujaan] Jumalan muodossa ei pitänyt saaliina [reunam. kiinnitartuttavana asiana] olla yhdenvertainen Jumalan kanssa.” — Revised Version

”Joka ollessaan Jumalan muodossa ei pitänyt Jumalan kanssa yhdenvertaisena oloa kiinnitartuttavana asiana.” — Amer. Rev. Committee

”Ei ajatellut... kiinnitartuttavana asiana.” — Sharpe

”Ei tarttunut innolla kiinni...” — Weeland

”Ei pyrkinyt kiivaasti...” — Dickenson

”Ei ajatellut anastaa...” — Turnbull

Viimeinen määritelmä näyttää sopivan parhaiten tämän tekstin yhteyteen ja on parempana pidetty käännös, joka esiintyy Emphatic Diaglottissa, joka kääntää koko paikan näin: ”Joka, vaikka hänellä oli Jumalan muoto, ei ajatellut [hautonut mielessään] anastaa yhdenvertaisuutta Jumalan kanssa, vaan riisuuntui ja otti palvelijan muodon.”

Tämä käännös on yhtäpitävä niin hyvin tosiasioiden kuin apostolin sanojen kanssa, josta tämä jae on osa. Tämä raamatunpaikka sanoo laajennettuna meille, että silloin kun Herramme Jeesus oli henkiolento, Jumalan kaltainen muotonsa ja luontonsa puolesta, hänellä ei ollut kunnianhimon henkeä tai toivomusta anastaa Jumalan valtaa, voimaa, kirkkautta ja kunniaa. Hän ei ollut samanluontoinen kuin Saatana, joka pyrki korottamaan itsensä sanoen, ”Minä asetan itseni Korkeimman vertaiseksi.” Ei, vaikka hänellä oli korkein kunnia-asema taivaallisen Isän jälkeen, hän oli kuitenkin niin nöyrä, että hän kuuliaisuudesta Isän tahdolle luopui kaikesta kunnia- ja korkeudesta, joka kuului hänen asemaansa henkiolentona. Tämän korkean luonnon ja kunnian sijaan hän otti halvemman aseman, ihmisluonnon, tuli ”vähää vähemmäksi enkeleitä.” Ja apostoli jatkaa esitystään siitä, miten Herramme Jeesus vielä enemmän osoitti nöyryyttään sen kautta, että hän ihmisenä Kristuksena Jeesuksena alistui häpeällisimpään kuolemaan, ristin kuolemaan. Kaikessa tässä nöyryydessä, sanoo apostoli, hän oli kuuliainen Isän tahdolle, ja sen tähden onkin Isä palkinnut hänet, niin kuin apostoli sanoo: ”Sentähden [koska hän osoitti sellaista uskollisuutta, nöyryyttä ja kuuliaisuutta aina kuolemaan asti] onkin Jumala [Isä] hänet korkealle korottanut ja antanut hänelle nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman, niin että kaikkien polvien pitää notkistuman... ja jokaisen kielen pitää tunnustaman Isän Jumalan kunniaaksi, että Jeesus Kristus on Herra.” — Fil. 2:9-11; Hebr. 2:7,9; 1 Tim. 2:5,6

Näin ymmärrettynä tämä teksti ei anna mitään tukea kolminaisuusopille, vaan on päinvastoin mitä jyrkimmässä ristiriidassa sen kanssa ja mitä ihanimmassa sopuinnussa Jumalan sanan ja pyhitetyn järjen kanssa.

Kun nyt jätämme tämän osan aineestamme, voimme paremmin käsittää taivaallisen Isän persoonan, luonteen ja suunnitelman pituuden, leveyden, korkeuden ja syvyyden sekä pitää yhä suuremmissa arvossa hänen suurta Poikaansa, jonka ihmeellinen rakkaus, uskollisuus ja luottamus Isänsä viisauteen, hyvyteen ja voimaan on niin kuninkaallisesti palkittu, ja sen vuoksi on ilomme saada ”kunnioittaa Poikaa, niin kuin me kunnioitamme Isää.” Ja kun olemme täydellisesti ja perusteellisesti tutkineet meille Jumalan sanassa annettua ilmestystä, yhdymme ilolla apostoli Paavalin henkeytettyyn todistukseen, ”niin on meillä kuitenkin ainoastaan yksi [kaiken yläpuolella oleva] Jumala, Isä, josta kaikki on, ja johon me olemme luodut, ja yksi Herra, Jeesus Kristus, jonka kautta kaikki on, niin myös me hänen kauttansa.” — 1 Kor. 8:6

”Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta! Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka on siunannut meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella, Kristuksessa, niin kuin hän ennen maailman perustamista oli hänessä valinnut meidät... rakkaudessa, edeltäpäin määräten meidät lapseuteen Jeesuksen Kristuksen kautta... meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen hengen hänen tuntemisessaan.” — Ef. 1:2-18